

PROGRAM ROZVOJA OBCE

BETLIAR

2015 - 2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Obsah

1. ÚVOD.....	6
2. ANALYTICKÁ ČASŤ.....	9
Charakteristika a vymedzenie územia.....	9
História	9
Inštitucionálne a procesné parametre participácie stakeholderov na tvorbe programu	11
Poslanie PRO.....	12
2.1 Socioekonomická analýza.....	12
Rozvojový potenciál.....	12
Vývoj počtu obyvateľov	12
Rozdelenie obyvateľov podľa pohlavia	13
Prírastok/úbytok obyvateľstva	13
Celkový prírastok obyvateľstva	15
Veková štruktúra	15
Národnostné zloženie.....	16
Náboženské zloženie	17
Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	17
Zamestnanosť.....	18
Ekonomika	19
Rozpočet obce:	20
Finančné zdravie obce podľa spoločnosti INEKO	21
Úverové zaťaženie:	21
Základné služby (terciálny sektor)	21
Bývanie	22
Podnikateľské subjekty.....	22
Školstvo	22
Šport	23
Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť.....	23
Kultúra	23
Cestovný ruch a rekreácia	23
Medzinárodný kontext a partnerstvá.....	24
Identita	24
Zhrnutie socioeconomickej analýzy	24
2.2 Územno-technická analýza.....	25

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Rozvojové osi	25
Dopravná infraštruktúra	25
Cestná doprava	25
Železničná doprava	26
Lodná doprava	26
Letecká doprava	27
Hromadná doprava	27
Statická doprava	27
Pešia doprava	27
Cyklistická doprava	28
Technická infraštruktúra	28
Zásobovanie vodou	28
Zásobovanie elektrickou energiou	28
Zásobovanie plynom	29
Zásobovanie teplom	29
Odvádzanie odpadových vôd	29
Telekomunikačné siete	29
Rozhlas, televízia a internet	29
Verejné osvetlenie	29
Limity využitia územia	29
Zhrnutie územno-technickej analýzy	30
2.3 Prírodno-environmentálna analýza	31
Ovzdušie	31
Vodné toky a plochy	31
Pôda	32
Hluk	32
Žiarenie	32
Odpadové hospodárstvo	32
Zeľeň	33
Reliéf	33
Geomorfologické členenie	33
Horniny	34
Klimatické podmienky	35
Rastlinstvo	35

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Živočíšstvo	36
Životné prostredie	36
Ochrana prírody a krajiny	37
Ekosystémové služby	37
Adaptabilita územia na klimatické zmeny	39
Zhodnotenie prírodno-environmentálnej analýzy	40
SWOT analýza	40
Strom problémov	47
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	48
Stratégia rozvoja obce	48
Vízia	48
Hierarchia strategických globálnych cieľov, špecifických cieľov a opatrení	49
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	50
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	71
Monitorovanie a hodnotenie	72
5. FINANČNÁ ČASŤ	75
Finančný rámec pre realizáciu PRO Betliar	78
7. ZÁVER	80
Zoznam užitočných termínov:	83
Akčný plán	85

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Základné identifikačné údaje	
Názov obce	Betliar
Kraj	Košický
Okres	Rožňava
Rozloha katastrálneho územia	2467 ha
Starosta obce	Ing. Ľubomír Zatroch
Kontaktné informácie	
Tel. č.	Starosta: 0905 854 884 Obecný úrad: 058 / 798 31 14, 71
E-mail	obec.betliar@stonline.sk
Webová stránka obce	www.obecbetliar.sk

Územný plán obce/VÚC schválený:	Áno
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	2015 - 2020
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	Áno

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Betliar 2015 - 2020
Forma spracovania	➤ externými spracovateľmi „na kľúč“
Riadenie procesu spracovania	➤ starosta obce ➤ externí spracovatelia ➤ zapojenie zainteresovanej verejnosti: • uskutočnenie prieskumu verejnej mienky • vyvesenie na úradnej tabuli • informovanie prostredníctvom internetovej stránky obce
Obdobie spracovania	➤ október - november 2015
Financovanie spracovania	➤ financovanie z rozpočtu obce (celkové suma 300 € s DPH)

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Harmonogram spracovania PRO						
Termín (týždne)	I	II	III	IV	V	VI
1. Úvod						
2. Analytická časť						
3. Strategická časť						
4. Programová časť						
5. Realizačná časť						
6. Finančná časť						
7. Záver						

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2020 - 2030	národná	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2011)	-	národná	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Národný rozvojový plán (NDP) SR	2004 - 2006	národná	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja	2007 - 2013	regionálna	Košický samosprávny kraj
Územný plán veľkého územného celku Košický kraj	2014 – nie je definované	regionálna	Košický samosprávny kraj
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Betliar (PHSR)	2009 - 2013	lokálna	Obecný úrad
Územný plán obce Betliar	2008 – nie je definované	lokálna	Obecný úrad

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

1. ÚVOD

Program rozvoja obce (PRO) je základný strednodobý programový dokument podpory regionálneho rozvoja pre jednotlivé obce. Je vypracovaný na základe zákona **NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja** v platnom znení. Zákonom **NR SR č. 309/2014 Z.z.** sa mení a dopĺňa tento zákon. Tento dokument je vypracovaný podľa najnovšej platnej metodiky (verzia k 31. júlu 2014), ktorá bola schválená vládou Slovenskej republiky 18. júna 2014 a ktorej úloha je usmerňovať proces tvorby spracovania tohto programového dokumentu.

Vypracovanie programu rozvoja obce je dôležité pre dosiahnutie využitia strategického plánovania na území obce, lepšiu implementáciu rozvojových aktivít a pre zvyšovanie konkurencieschopnosti a efektivity pri čerpaní z fondov Európskej únie v rámci aktuálnych operačných programov. V prípade tvorby tohto programového dokumentu je dôležitá participácia verejnosti v procese tvorby PRO, čím sa zabezpečí spätná väzba a dosiahne sa konsenzu. Participovaním obyvateľov a záujmových skupín sa dosiahne vhodná implementácia rozvojových stratégií, ktoré podporia všeobecnú atraktivitu územia obce. Pri stanovovaní cieľov a rozvojových aktivít je nutné prihliadať na ciele a priority dokumentu Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Základné princípy tvorby programu rozvoja obce:

- Založenie na kvalitných a overených dátach
- Komplexná analýza v troch kľúčových oblastiach (socioekonomická, územno-technická a prírodno-environmentálna)
- Participovanie verejnosti v procese tvorby PRO
- Vytvorenie partnerstva hlavných aktérov územia
- Vyjadrenie vízie a cieľov v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch obce

Program rozvoja obce sa podľa metodiky tvorby PRO skladá z nasledujúcich kapitol

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Podľa zákona NR SR č. 539 / 2008 je program rozvoja obce (PRO) definovaný ako:

(1) Strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce, vytvorený v rámci partnerstva, pozostáva z:

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, určuje hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky, s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

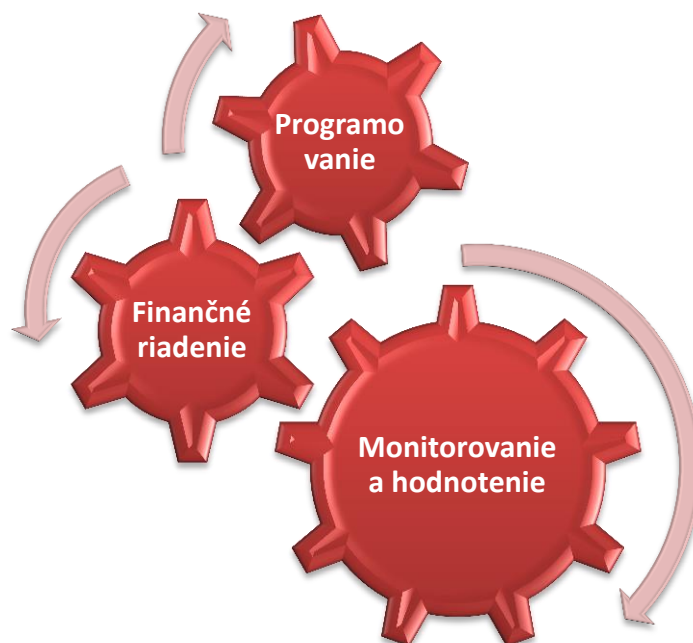
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4, ods. 2.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Presný rozsah a obsah dokumentu je definovaný platnou metodikou, ktorá je nástrojom na exaktné vypracovanie programového dokumentu na úrovni obce. Metodika definuje popis tvorby dokumentu, ako aj časový harmonogram jeho prípravy. Popis tvorby programu rozvoja obce a chronológie jeho prípravy:

1. Vedenie samosprávy iniciuje vypracovanie PRO a zostavenie riadiaceho tímu.
2. Riadiaci tím spracuje zámer spracovania PRO.
3. Po prerokovaní s orgánmi samosprávy zastupiteľstvo schváli zámer spracovania PRO.
4. V prípade potreby je nutné, aby samospráva uskutočnila verejnú súťaž na výber spracovateľa SPRO.
5. Samospráva musí informovať verejnosť o začatí procesu spracovania programového dokumentu podľa najefektívnejšieho spôsobu participácie zainteresovanej verejnosti (úradná tabuľa v obci, webová stránka, miestne médiá, obecný rozhlas a iné). Počas celej doby spracovania má byť PRO dostupný pre verejnosť na webovej stránke samosprávy.
6. Samospráva iniciuje zostavenie pracovných skupín, ktorých členmi budú miestni aktéri (odborníci) v daných oblastiach.
7. Samospráva získa partnerstvo (forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi) subjektov na spracovanie SPRO.
8. Samospráva pripraví podklady k činnosti a zabezpečí spracovanie ex-post hodnotenia.

Pri vypracovávaní programu rozvoja obcí je nutné vychádzať z relevantných zdrojov. Pre obec Betliar sú to zdroje na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Aktuálne východiská z týchto programových dokumentov sú dôležitou súčasťou vypracovania analytickej časti. Dokumenty týkajúce sa riešeného územia sú usporiadané hierarchicky:

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2011)

Národný rozvojový plán SR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja

Územný plán veľkého územného celku Košický kraj

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Betliar (2009 - 2013)

Územný plán obce Betliar

2. ANALYTICKÁ ČASŤ

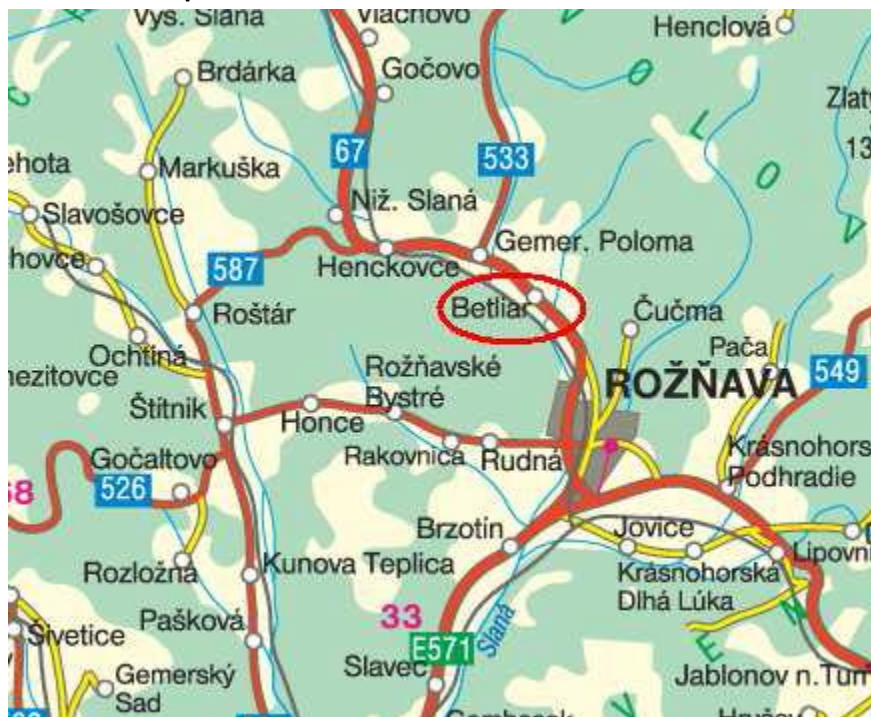
Charakteristika a vymedzenie územia

Obec Betliar sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenského rudohoria na náplavovom kuželi Betliarskeho potoka a na nive rieky Slaná. Územie obce sa rozprestiera medzi Volovskými vrchmi a vrchom Turecká v Slovenskom rudohorí. Južná časť chotára sa strmo zvažuje z nižšej hornatiny do nivy, odtiaľ vystupuje do vrchoviny. Nadmorská výška v strede obce je 341 m. n.m., v chotári je 311 - 1286 m. n.m.. Kataster má rozlohu 24,7 km² a celková výmera územia obce je 24 669 314 m². K obci patrí aj miestna časť Nižná Maša.

Kataster obce susedí:

- s obcou Gemerská Poloma zo západnej strany,
- s obcou Čučma z juhovýchodnej strany,
- s mestom Rožňava a obcou Rudná z južnej strany,
- s obcou Henclová zo severnej strany.

Poloha obce z pohľadu širších vzťahov

História

Prvá písomná zmienka o obci je doložená z roku 1330, v listinách zo súdneho sporu medzi rodom Mariašovcov a potomkami rodu Detrichovcov (rod Bebekovcov) o majetky a tiež o osadu Bettler. V písomnostiach z roku 1566 sa uvádza ako Bottleler (obec bednárov). V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil v roku 1713 na písomne doložený názov Betlar, od roku 1920 nesie obec dnešný názov Betliar.

Obec vznikala usadzovaním baníkov ako banská osada. Od 13. storočia patrila štítnickým Bebekovcom a od 2. polovice 16. storočia patrila panstvu Krásna Hôrka rodu Andrassyovcov. V okolí

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

sa dolovalo zlato, meď a železo. V 15. storočí pribudlo valaské obyvateľstvo. Obec bola od roku 1557 poplatná Turkom. Baníctvo v druhej polovici 15. storočia upadalo. Zásoby rúd sa zmenšovali. Baníci postupne opúšťali obec alebo splynuli s prichádzajúcimi valachmi.

V 17. storočí prežívala obec mnohé utrpenia. Náboženské rozbroje, povstanie, plienenie povstaleckých či cisárskych vojakov, vojna s Turkami a rôzne epidémie spôsobovali v obci a okolí veľké škody a migráciu obyvateľstva. Napríklad po morovej epidémii (1709 - 1710) mala obec v roku 1725 iba 15 starých osadníkov s pozemkom a 11 želiarov, ale v roku 1773 v nej už žilo 69 rodín, z nich 55 sedliackych.

Zrušenie poddanstva (1848) a urbársky patent z roku 1853 oslobodil od feudálnych tiarch len tzv. urbársku pôdu (ktorú poddaní užívali a plnili za ňu poddanské povinnosti). Z lesov a spoločných pasienkov bola roľníkom vydelená určitá časť. Vytvorila základ budúcej urbárnej a pasienkovej spoločnosti.

Až koncom 18. storočia nastal rozmach baníctva a železiarstva. V obci bola postavená vysoká pec a dva hámre, roku 1847 pribudla valcovňa a roku 1853 druhá pec. Železiarske podniky však koncom 19. a začiatkom 20. storočia zanikli. Obyvatelia pracovali v poľnohospodárstve, lesníctve a v rozšírenej miere sa zoberali remeslami.

V čase 2. svetovej vojny, v rokoch 1944 – 1945, sa občania aktívne zapojili do Slovenského národného povstania a pôsobili v okolí v partizánskych jednotkách. Obec bola oslobodená od fašistov 23. januára 1945. Majetok Andrassyovcov bol po vojne znárodnený. Kaštieľ s rozsiahlym parkom bol roku 1948 vyhlásený za štátny kultúrny majetok. Komplex areálu kaštieľa s celým parkom je dnes národnou kultúrnou pamiatkou.

Obyvatelia sa po obnove vojnou zničených a poškodených objektov pustili do postupného, cieľavedomého rozvoja obce. Zlepšilo sa životné prostredie. Výstavbou rodinných domov vzniklo niekoľko nových ulíc a boli postavené viaceré spoločensky potrebné objekty. Rekonštruovali sa aj staršie rodinné domy. V roku 1956 bolo založené jednotné roľnícke družstvo, ktoré sa roku 1960 stalo súčasťou JRD, neskôr PD.

Revolučné premeny v roku 1989 priniesli do života obce nové prvky riadenia spoločných vecí. V novembrových voľbách roku 1990 boli zvolené samosprávne obecné orgány – starosta a obecné zastupiteľstvo, ktoré zabezpečujú ďalší plynulý rozvoj obce.

Obec bola administratívne začlenená pod Gemersko-malohontskú župu (od roku 1881), potom pod okres Rožňava, kraj Košice a po roku 1960 pod okres Rožňava, kraj Východoslovenský.

Významné osobnosti

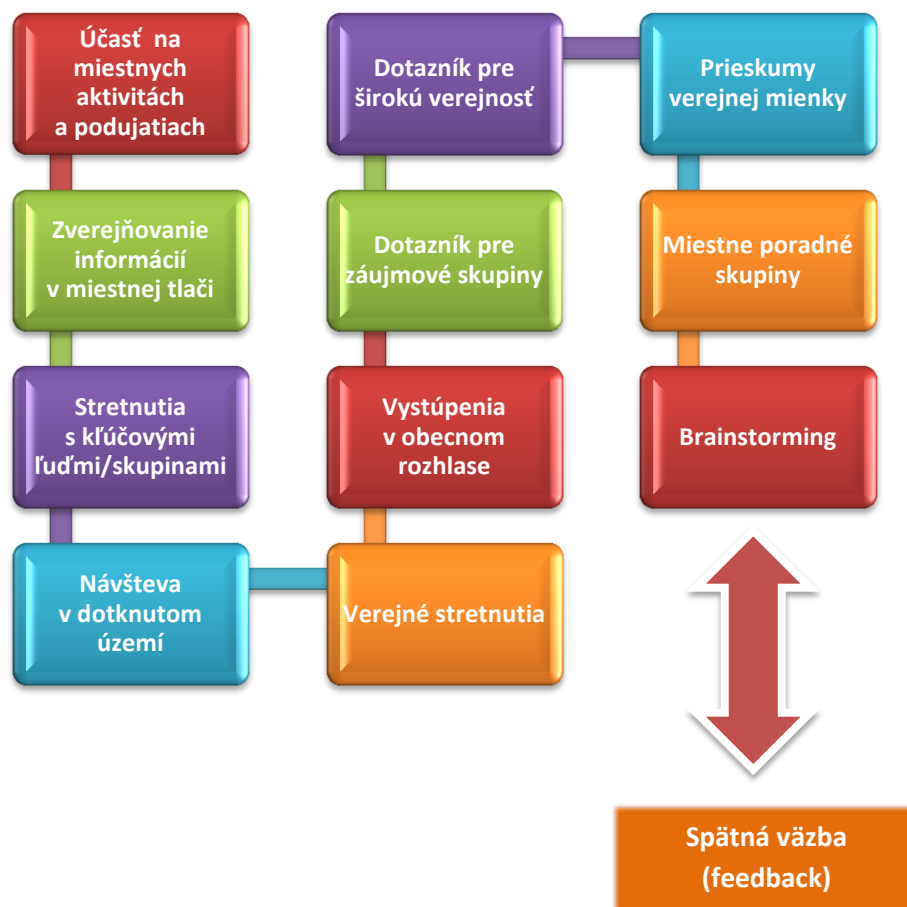
- **Ján Fabricius** – významný slovenský vzdelanec a spisovateľ,
- **Jozef Pavlík** – učiteľ, osvetár, priamy účastník protifašistického odboja,
- **Alžbeta Guntherová** – bola riaditeľkou Štátneho kultúrneho majetku (kaštieľa), zaslúžila sa o reorganizáciu správy kaštieľa a hradu Krásna Hôrka,
- **Jozef Špilda** – zaslúžil sa o spracovanie archívnych fondov pri bádani po našej minulosti,
- **Július Koššuth** – zaslúžil sa o založenie Pohrebneho podporného združenia, bol jeho prvým tajomníkom,

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

- **Pavel Kurek** – evanjelický farár, venoval sa kultúrno-osvetovej práci. Spracoval stručný vývoj obce za roky 1933 - 1937 a bol prvým kronikárom obce,
- **Ján Miklóšik** – narodil sa v Betliari v dome „U Jozefa“ 24. mája 1902. Venoval sa kronikárskej činnosti. Bol priamym účastníkom povstania,
- **Andráši Emanuel (Andrássy)** - politik, podnikateľ, gemerský župan,
- **Andráši Emanuel ml. (II) (Andrássy)** - gróf, posledný majiteľ kaštieľa,
- **Andráši Gejza st. (Andrássy)** - gróf, podnikateľ, politik, syn grófa Emanuela Andrášiho,
- **Andráši, Imrich (Andrássy)** - gróf, podnikateľ, syn Karola Andrášiho mladšieho.

Inštitucionálne a procesné parametre participácie stakeholderov na tvorbe programu

Participatívne metódy v procese tvorby PRO sú dôležitou súčasťou tvorby tohto programového dokumentu. Ich dôležitosť spočíva najmä v získaní spätnej väzby od obyvateľov a všetkých zainteresovaných subjektov, ktorí budú, alebo môžu byť programom rozvoja obce dotknutí. Nižšie uvedená schéma udáva obvyklé spôsoby participácie (zapojenia) verejnosti do prípravného procesu PRO. Výber konkrétnych metód, ktoré odporúčajú spracovatelia dokumentu, podlieha rozhodnutiu starostu (príp. obecného zastupiteľstva).

Poslanie PRO

Poslaním dokumentu PRO Betliar je prostredníctvom jednotlivých špecifických cieľov a k nim prislúchajúcich projektov, ktoré sa budú realizovať, postupne zlepšovať jednotlivé oblasti, tvoriace celkovú kvalitu života obyvateľov a návštevníkov obce.

2.1 Socioekonomická analýza

Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál obce je úzko spojený s cestovným ruchom. Betliar disponuje viacerými kultúrno-historickými pamiatkami. Najznámejším miestom v obci je kaštieľ, postavený na mieste starého hrádka Bebekovcov z 15. storočia. Obec Betliar patrí nádherou, jedinečnosťou prírodných scenérií i bohatstvom kultúrnohistorických pamiatok medzi najatraktívnejšie obce regiónu Gemer a aj celého Slovenska. Tým sa stáva významným lákadlom pre prichádzajúcich domácich, ale aj zahraničných návštevníkov. Ponúka príležitosti na poznávací turizmus, rekreáciu, šport a návraty k prírodným hodnotám. Na týchto hodnotách, ktoré sú pre obec jedinečné, by mala zakladať svoj rozvojový potenciál.

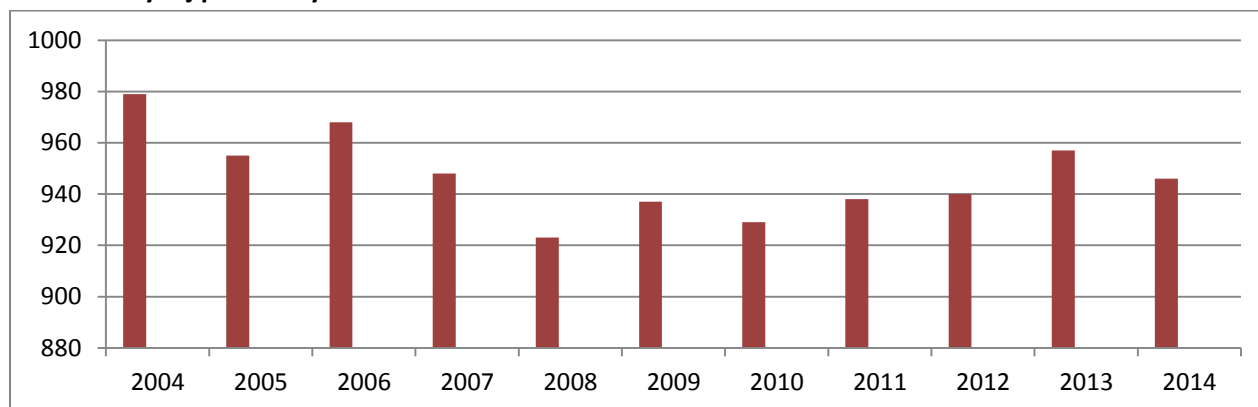
Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov bol sledovaný v rokoch 2004 – 2014. Ako je možné vidieť na grafe, vývoj obyvateľov za posledných 10 rokov mal kolísavý charakter. Najväčší počet obyvateľov zaznamenala obec Betliar v roku 2004, kedy ich počet dosiahol hranicu 979. Naopak, najnižší počet bol zaznamenaný v roku 2008, kedy za tieto 4 roky poklesol počet obyvateľov o 56. Odvtedy ich počet postupne narastá, avšak k maximu z roku 2004 sa zatiaľ nepriblížil.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2014:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	979	955	968	948	923	937	929	938	940	957	946

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2014

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

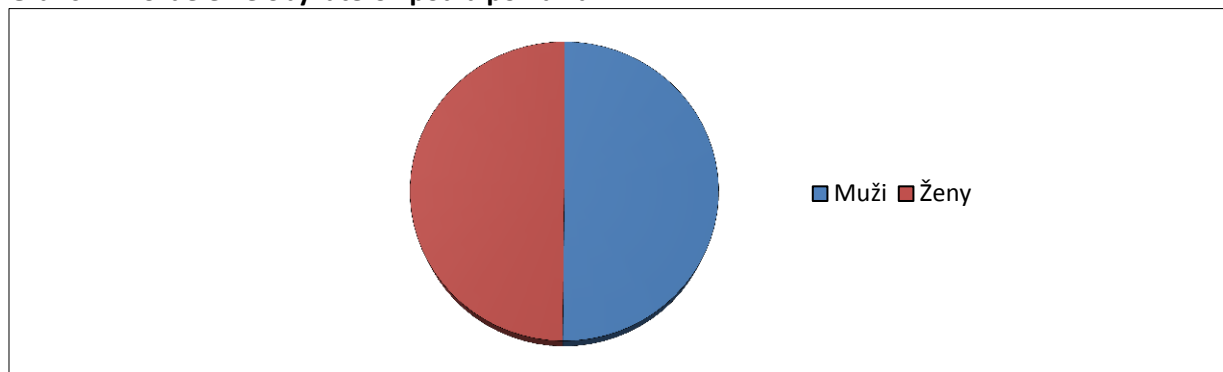
Rozdelenie obyvteľov podľa pohlavia

Rozloženie obyvteľov podľa pohlavia bolo podľa posledných dostupných údajov takmer vyrovnané. Miernu prevahu má mužská populácia, ale len 50,6% ku 49,4% ženskej populácie.

Tabuľka č. 2: Počet obyvteľov podľa pohlavia k 31.12. 2014:

Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Počet obyvteľov	479	476	946

Graf č. 2: Rozdelenie obyvteľov podľa pohlavia

Prírastok/úbytok obyvateľstva

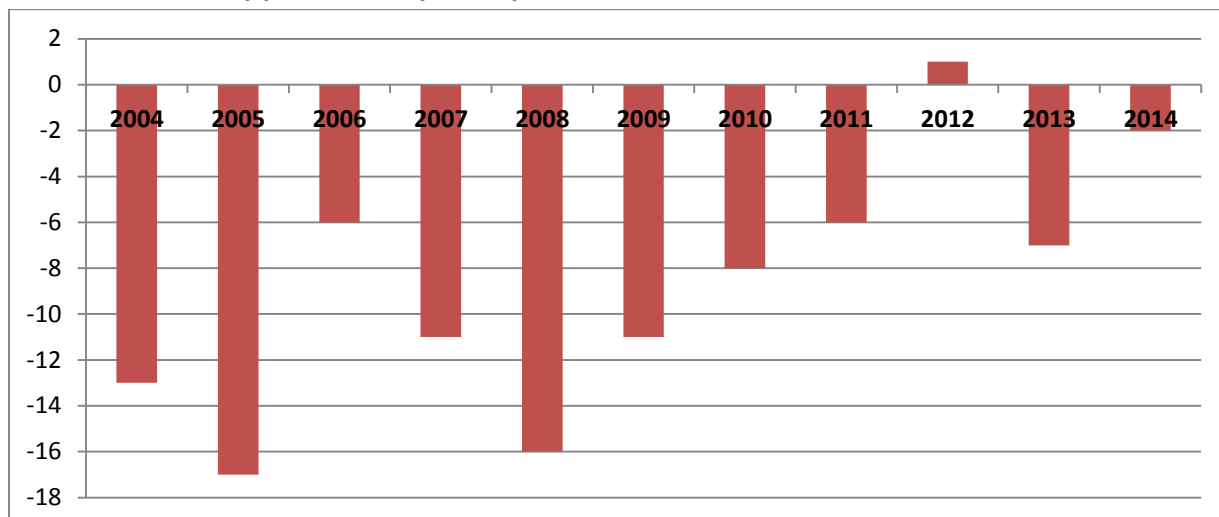
Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za určité obdobie. Na grafe je možné vidieť, že v rokoch 2004 – 2014 bol zaznamenaný výrazný prirodzený úbytok obyvteľov. Najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2005, kedy nastal prirodzený úbytok 17 obyvteľov. Pozitívne je, že sa od roku 2008 postupne znižoval. V roku 2012 Betliar jediný krát zaznamenal prirodzený prírastok 1 obyvteľa, v ďalších rokoch boli opäť dosiahnuté záporné hodnoty.

Tabuľka č. 3: Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2004 - 2014:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prirodzený prírastok/úbytok	-13	-17	-6	-11	-16	-11	-8	-6	1	-7	-2

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Graf č. 3: Prírodný prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2004 - 2014

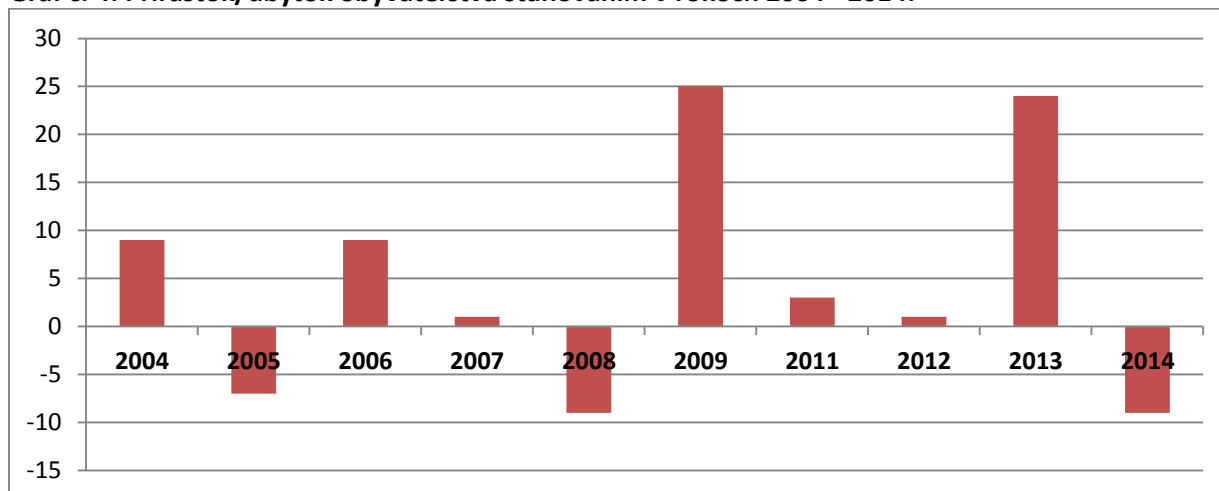

Prírastok obyvateľstva sťahovaním predstavuje rozdiel medzi migračným prírastkom a úbytkom. Počas sledovaných rokov mal kolísavý charakter, takže z tohto pohľadu nemožno určiť jednoznačný vývojový trend. Najviac nových prisťahovaných obyvateľov zaznamenal Betliar v rokoch 2009 a 2013, naopak, najväčší počet odišiel v rokoch 2008 a 2014. Údaje za rok 2010 neboli dostupné.

Tabuľka č. 4: Prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním v rokoch 2004 - 2014:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2012	2013	2014
Prírastok/úbytok sťahovaním	9	-7	9	1	-9	25	3	1	24	-9

Graf č. 4: Prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním v rokoch 2004 - 2014:

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

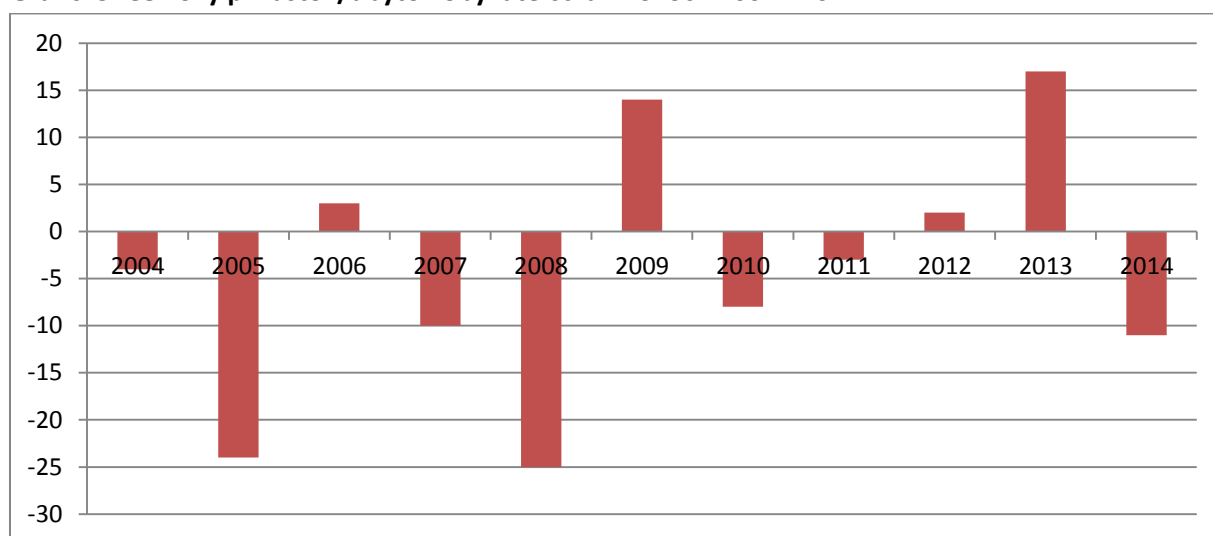
Celkový prírastok obyvateľstva

Celkový prírastok/úbytok sa zisťuje ako súčet hodnôt prirodzeného prírastku/úbytku a prírastku/úbytku sťahovaním. Ako je možné vidieť na grafe, najväčší úbytok obyvateľov nastal v rokoch 2005 a 2008. Naopak, najväčší prírastok bol zaznamenaný v rokoch 2009 a 2013.

Tabuľka č. 5: Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2004 - 2014:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prírastok/úbytok sťahovaním	-4	-24	3	-10	-25	14	-8	-3	2	17	-11

Graf č. 5: Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v rokoch 2004 - 2014:

Veková štruktúra

Veková štruktúra obyvateľstva v obci Betliar sa delí do troch kategórií:

- 1) **Predproduktívna:** 0-14 rokov, ktorá je zastúpená ku sledovanému obdobiu v počte 89 obyvateľov.
- 2) **Produktívna:** 15-64 rokov, ktorá je zastúpená počtom 694 obyvateľov.
- 3) **Poproduktívna:** 64 a viac, tvorená 163 obyvateľmi.

Podľa vekového rozdelenia obyvateľov obce Betliar je možné konštatovať, že vyše 73% obyvateľov je v produktívnom veku. Druhou najpočetnejšou skupinou (17,2%) je poproduktívna skupina vo veku 64 a viac rokov. Najmenšie zastúpenie majú obyvatelia do 14 rokov, ktorí tvoria necelých 10% všetkých obyvateľov. Práve táto skupina je pre budúci demografický a ekonomický vývoj veľmi dôležitá, keďže o pár rokov bude predstavovať produktívnu silu.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 6: Veková štruktúra podľa pohlavia k 31.12. 2014:

Predproduktívny vek			Produktívny vek			Poproduktívny vek		
Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
51	38	89	361	333	694	67	96	163

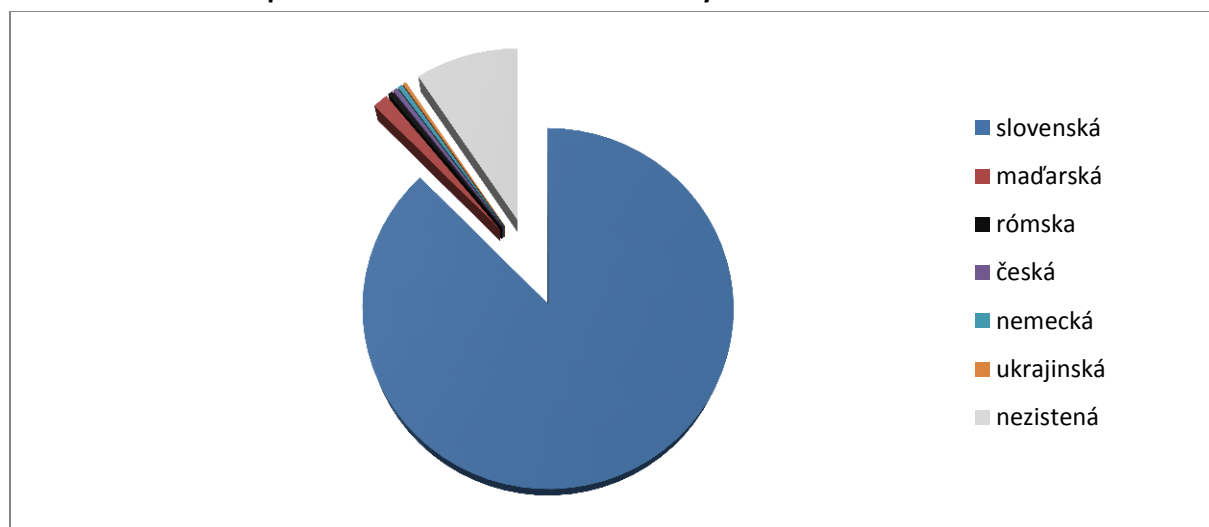
Národnostné zloženie

V obci má zastúpenie 6 národností. Graf zobrazuje rozloženie pomeru jednotlivých národností podľa posledného sčítania domov a bytov z roku 2011. Dominantné zastúpenie (vyše 86%) má slovenská národnosť, druhou najpočetnejšou je národnosť maďarská (1,3%). Ďalšie národnosti sú uvedené v tabuľke.

Tabuľka č. 7: Národnostné zloženie obyvateľov k 31.12. 2011:

Národnostné zloženie	Počet obyvateľov
slovenská	816
maďarská	13
rómska	4
česká	4
nemecká	4
ukrajinská	3
nezistená	87

Graf č. 6: Zobrazenie pomeru národnostného zloženia obyvateľstva k 31.12. 2011:

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

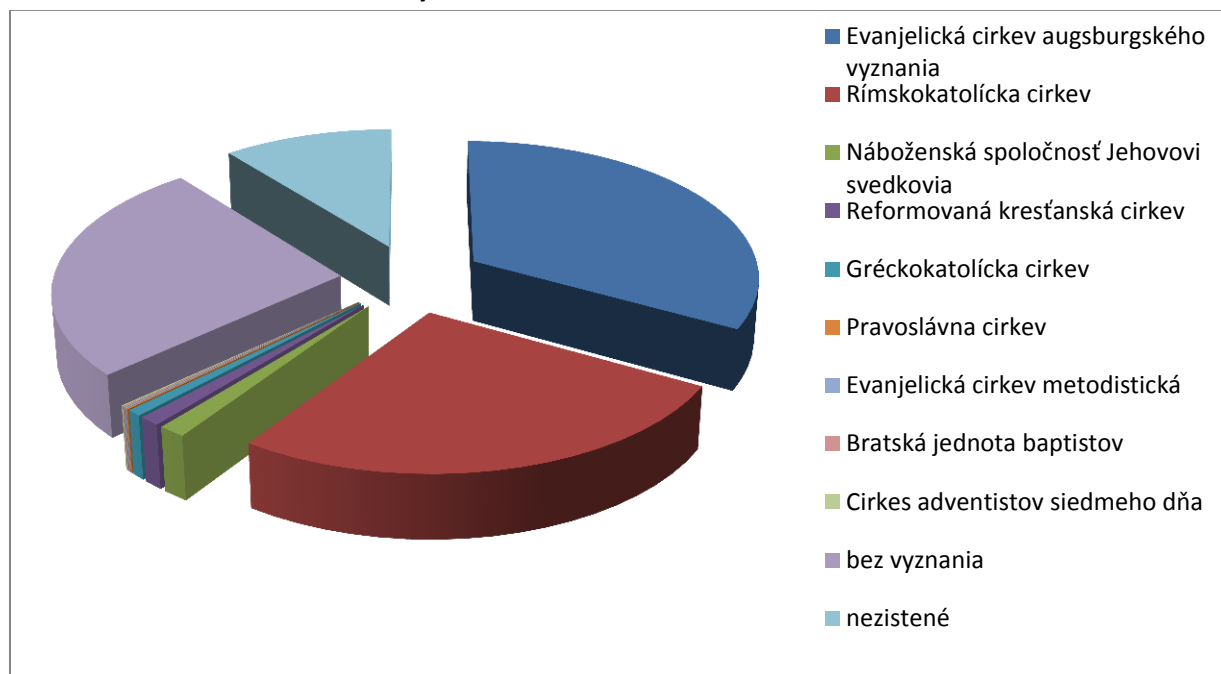
Náboženské zloženie

Najaktuálnejšie údaje o náboženskom rozložení obyvateľov sú z roku 2011. Dominantné zastúpenie majú evanjelici augsburského vyznania, hneď za nimi nasledujú rímskokatolíci. Treťou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia, ktorí sa nehlásili k žiadnemu náboženstvu.

Tabuľka č. 8: Náboženské zloženie obyvateľstva k 31.12. 2011:

Náboženské zloženie	Obyvateľstvo
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	308
Rímskokatolícka cirkev	246
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	13
Reformovaná kresťanská cirkev	10
Gréckokatolícka cirkev	7
Pravoslávna cirkev	1
Evanjelická cirkev metodistická	1
Bratská jednota baptistov	1
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1
bez vyznania	243
nezistené	100

Graf č. 7: Náboženské zloženie obyvateľstva k 31.12. 2011

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

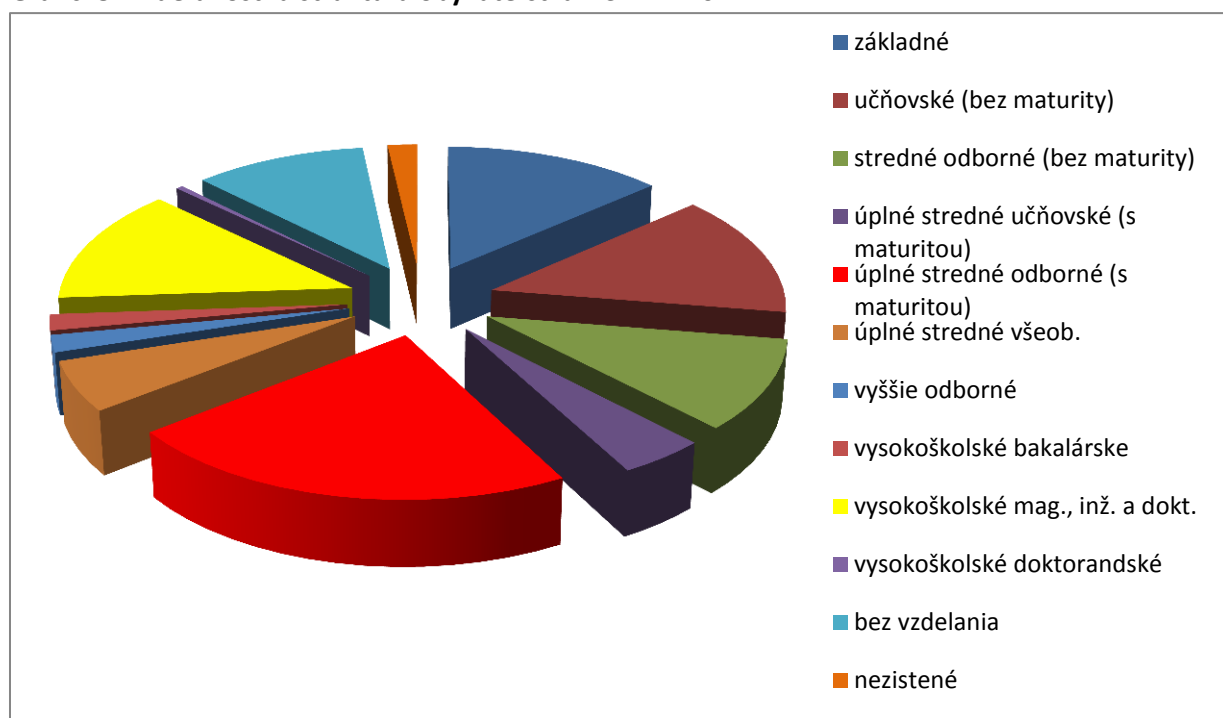
Vzdelanostná štruktúra zobrazuje najvyššie dosiahnuté vzdelanie jednotlivých obyvateľov. Najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (22,3%). Za nimi nasledujú obyvatelia s učňovským, základným a vysokoškolským vzdelaním. Alarmujúce je, že vyše 10% obyvateľov bolo podľa prieskumu bez akéhokoľvek ukončeného vzdelania.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 9: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov k 31.12. 2011:

Vzdelanostná štruktúra	Obyvateľstvo
základné	126
učňovské (bez maturity)	130
stredné odborné (bez maturity)	96
úplné stredné učňovské (s maturitou)	40
úplné stredné odborné (s maturitou)	208
úplné stredné všeob.	53
vyššie odborné	18
vysokoškolské bakalárske	17
vysokoškolské mag., inž. a dokt.	123
vysokoškolské doktorandské	4
bez vzdelania	99
nezistené	17

Graf č. 8: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 31.12. 2011

Zamestnanosť

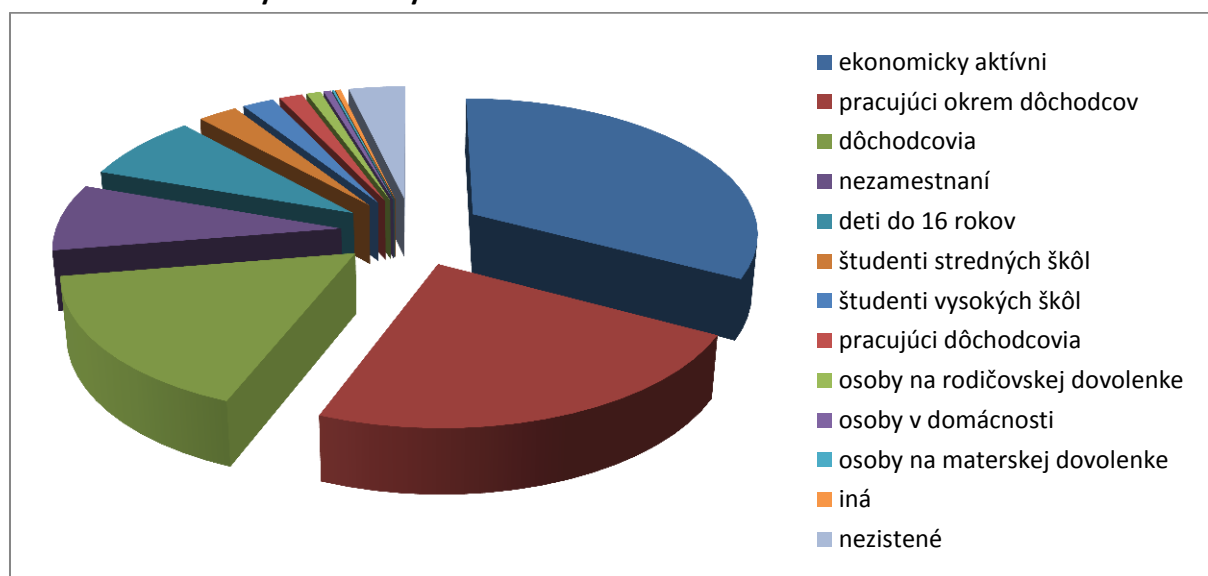
Podľa posledných dostupných údajov tvorilo najväčšiu skupinu produktívne obyvateľstvo, resp. pracujúci okrem dôchodcov. Dôchodcovia boli druhou najpočetnejšou skupinou. Avšak hneď na treťom mieste bola skupina nezamestnaných, v celkovom počte až 110 obyvateľov, čo je viac ako 11,8%.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 10: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo k 31.12. 2011

Ekonomická štruktúra	Obyvateľstvo
ekonomicky aktívni zo všetkých obyvateľov	455
pracujúci okrem dôchodcov	322
dôchodcovia	229
nezamestnaní	110
deti do 16 rokov	109
študenti stredných škôl	36
študenti vysokých škôl	29
pracujúci dôchodcovia	21
osoby na rodičovskej dovolenke	13
osoby v domácnosti	7
osoby na materskej dovolenke	2
iná	5
nezistené	51

Graf č. 9: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo k 31.12. 2011

Ekonomika

Ekonomickú vyspelosť obce charakterizuje najmä primárny a sekundárny sektor. Primárny sektor predstavujú súkromne hospodáriaci roľníci.

Sekundárny sektor je zastúpený:

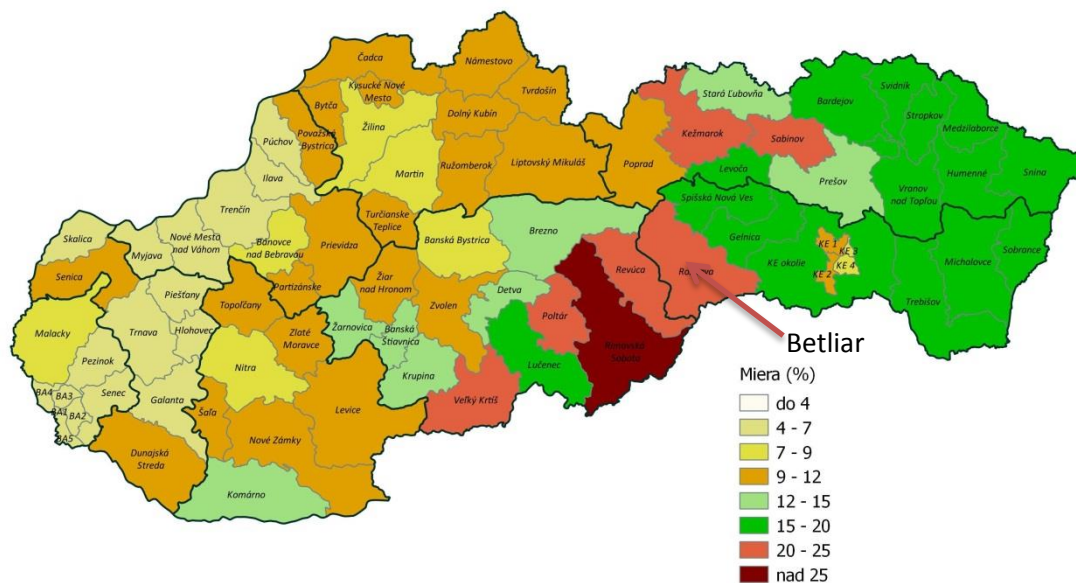
- Urbárne a pasienkové spoločenstvo Betliar,
- Hospodársky dvor PD Gemerská Poloma – Čapáš,
- HAVESTA – D. Schvarz,
- LESY SR š.p. Banská Bystrica , závod Rožňava,
- Záhradníctvo,
- Malá vodná elektrárňa,

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

- Notes, a.s. Slavošovce – výroba zošitov,
- Fafrák & Fafrák,
- Pavol Gróf - 3 & PG RENY.

Porovnanie miery nezamestnanosti v jednotlivých okresoch SR

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.09.2015

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2014. Algoritmus výpočtu stanovila MPSVR SR.

Rozpočet obce:

Tabuľka č. 11: Rozpočet obce za posledné 3 roky

Rok	Príjmy (€)	Výdavky (€)
2012	311 483,87	302 856,43
2013	332 467,21	322 687,30
2014	344 718,96	333 047,91

Tabuľka č. 12: Plánovaný rozpočet na rok 2015

SLUŽBY	VÝDAVKY (€)
Výnos dane z príjmov FO	175 000
Daň z nehnuteľností	52 000
Daň za psa	1 400
Za ubytovanie	700
Za užívanie verejného priestranstva	500
Za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	23 000
Daň z úhrad za dobývací priestor	700
Prenájom pozemkov	300

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Prenájom parkoviska	12 500
Z prenájmu kultúrneho domu	200
Ostatné administratívne poplatky	2 000
Cintorínsky poplatok	2 000
Recyklačný poplatok	0
Školné MŠ	500
Školné ŠKD	200
Transfer na základnú školu	24 000
Transfer na materskú školu	0
Normatív na vzdelávacie poukazy	0
Dotácia pre žiakov zo sociálne znevýhodnených rodín	0
Poplatky za znečisťovanie ovzdušia	900
Prevod peňažných prostriedkov z min. roka	5 000
Ostatné príjmy	3 000
Príjmy z predaja majetku obce	0
SPOLU	303 900

Finančné zdravie obce podľa spoločnosti INEKO

Spoločnosť INEKO každoročne hodnotí hospodárenie miest, obcí a VÚC Slovenskej republiky. Súčasťou tohto hodnotenia je zistenie finančného zdravia jednotlivých obcí. Obec Betliar bola za rok 2014 hodnotená ako obec s dobrým finančným zdravím (4,7 zo 6 možných bodov). Obec vyšla najlepšie v oblasti celkového dlhu, ktorý je na úrovni 0,1%. Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %.

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

Úverové zaťaženie:

Obec Betliar má v súčasnosti krátkodobý preklenovací od Prima banky v hodnote 22 000 €, ktorý v októbri 2015 slúžil na predfinancovanie nového kamerového systému, na ktorý obec dostala schválené finančné prostriedky z Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Základné služby (terciálny sektor)

Z ponuky základných služieb terciálneho sektora sa v obci nachádza viacero prevádzok potravín, stravovacích zariadení a pohostinstiev a ubytovacie zariadenia.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Bývanie

Rovnako ako vo väčšine obcí, je aj v Betliari dominantnou funkcia bývania. Betliar je sčasti potočná a sčasti cestná dedina. Tvorí ju zástavba rodinných domov prevažne z konca 19. a začiatku 20. storočia, trojpriestorové domy z pálenej i nepálenej tehly a hospodárske budovy radené v uzavretých dvoroch, ktoré majú valbové a podvalbové strechy.

Novšia zástavba je realizovaná s pôdorysom štvorca alebo tvaru L so širokými dvormi so stanovou sedlovou alebo plochou strechou. Bytový fond tvorí zástavba rodinných domov vidieckeho typu s dvorom a záhradou za domom. Je tu veľa zaujímavých, zrekonštruovaných a udržiavaných stavieb z prelomu 19. a 20. storočia, ktoré sú dopĺňané modernými novostavbami z konca 20. a začiatku 21. storočia. Z celkového počtu 405 obytných jednotiek je 317 trvale obývaných, čo je 78,3%.

Tabuľka č. 13: Počet bytov za rok 2011:

Domový fond spolu	405
Byty v budovách s 1 bytom	347
Byty v budovách s 2 bytmi	34
Byty v budovách s 3 alebo viacerými bytmi	24
Obývané byty spolu	317

Podnikateľské subjekty

V obci Betliar je v obchodnom registri zaregistrovaných 24 podnikateľských subjektov. Ich zoznam a bližšia špecifikácia je uvedená v Obchodnom registri Slovenskej republiky.

Školstvo

Obec disponuje základnou a materskou školou. Obecná ZŠ sa nachádza na Železničnej ulici a je určená pre žiakov 1. – 4. ročníka. Jej začiatky siahajú do roku 1908, kedy sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo vybudovať novú ZŠ. Materská škola Rosnička sa nachádza na Kaštielnej ulici. MŠ realizuje rôzne aktivity, v ktorých sú prvky z projektu „Škola podporujúca zdravie“. Tradičnými sú „Tekvicová výstava“ či preventívny program „Aby sme si rozumeli“ (jeho cieľom je skvalitnenie interakcie medzi deťmi a deťmi a učiteľmi).

Budova základnej školy

Budova materskej školy

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Šport

Športové plochy pre obec sú v súčasnosti umiestnené v areáli kaštieľa (futbalové, volejbalové ihrisko a tenisové kurty). V roku 2009 bolo vybudované multifunkčné ihrisko, ktoré slúži najmä na futbal, avšak je tu možné hrať aj volejbal, basketbal či tenis. Nový súkromný športový areál s tenisovými kurtmi sa nachádza v lokalite „Hlina“. Prevádzkovateľom areálu je spoločnosť Albatros Tour s.r.o.. Oplotený tenisový areál má štyri otvorené antukové dvorce. Krytá tenisová hala je delená na halovú časť s jedným dvorcom a dvojpodlažnú časť vybavenosti. Tá obsahuje vstupnú halu s funkciou spoločenskej miestnosti, odkiaľ sú prístupné šatne, delené podľa pohlavia, so samostatným hygienickým zariadením. Okrem toho je k dispozícii posilňovňa a sauna. Súčasťou spoločenskej miestnosti je recepcia s barovým pultom. Ubytovacia časť na poschodí pozostáva zo 7 dvojlôžkových izieb s vlastným hygienickým zázemím. Najaktívnejším zo športových klubov je Futbalový oddiel TJ Tatran Betliar, ktorý sa stal víťazom I. triedy v okresnej súťaži vo futbale v súťažnom ročníku 2008 - 2009.

Multifunkčné ihrisko vybudované v roku 2009

Pohľad na zápas Tatranu Betliar

Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť

Najbližšie a najväčšie zdravotnícke zariadenie - Nemocnica Rožňava - sa nachádza v Rožňave, ktorá je od obce vzdialená cca. 6 km. Nemocnica disponuje všetkými dôležitými ambulanciami a oddeleniami. Sociálne zariadenia v obci v súčasnosti neexistujú. Taktiež tu nie je vytvorené zdravotnícke zariadenie. V samotnej obci Betliar sa nenachádza ani lekáreň – najbližšia sa nachádza v susednej obci Gemerská Poloma (3 km).

Kultúra

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý bol postavený v 80. rokoch minulého storočia. Vybavený je sálou s javiskom, klubom dôchodcov, knižnicou a zasadačkou. V objekte kultúrneho domu sa uskutočňujú aj verejné kultúrne podujatia a prezentácie súkromných spoločností. Ďalej má obec vytvorenú knižnicu s knižným fondom 5937 kníh. Obec disponuje aj klubom dôchodcov s úžitkovou plochou 40 m², a taktiež má zriadený dom smútku.

Cestovný ruch a rekreácia

Obec Betliar patrí nádhrou, jedinečnosťou prírodných scenérií i bohatstvom kultúrnohistorických pamiatok medzi najatraktívnejšie obce regiónu Gemer a aj celého Slovenska. Betliar je významným lákadlom pre prichádzajúcich domácich, ale aj zahraničných návštevníkov. Ponúka príležitosti na poznávací turizmus, rekreáciu, šport a návraty k prírodným hodnotám. Možnosti ubytovania a

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

stravovania sú na dobrej úrovni. Počas letných mesiacov navštívi Betliar a jeho pamiatky, hlavne muzeálnu expozíciu kaštieľa Betliar, historický park a Zvernicu Betliar, množstvo domácich i zahraničných turistov, vďaka čomu sa stáva obec známa v mnohých krajinách sveta. Pre vysokú návštevnosť bude potrebné rozšíriť ponuky cestovného ruchu ďalšími aktivitami, ako sú turistické chodníky, náučné chodníky a cykloturistické trasy, hipotrazy, wellnes, zážitkové a oddychové centrum, športové zariadenia a pod.. V okolí sa nachádzajú celoštátne a regionálne strediská turizmu:

- Rožňava - historické pamiatky v centre mesta, Banícke múzeum, galéria,
- Rožňava - kúpalisko a ľadová plocha,
- Hrad a Mauzóleum v Krásnohorskom Podhradí - muzeálna expozícia,
- Jaskyne (Krásnohorská, Gombasecká, Dmica, Dobšinská ľadová jaskyňa a Ochtinská aragonitová jaskyňa) a ostatné prístupné so sprievodcom,
- Silická planina, krasová planina s vyznačenými turistickými chodníkmi,
- Plešivecká planina, krasová planina s vyznačenými turistickými chodníkmi,
- Dedinky a vodná nádrž, východiskové miesto značených turistických chodníkov a cyklotrás do Slovenského raja.

Medzinárodný kontext a partnerstvá

Betliar je súčasťou Mikroregiónu Dobšiná. Potenciál rozvoja mikroregiónu predstavuje hlavne rozvoj cestovného ruchu, založený na využití miestneho potenciálu a prírodného a kultúrneho dedičstva. Mikroregión Dobšiná má predpoklady stať sa významným nástupným turistickým centrom do oblasti Slovenského raja, Slovenského rudohoria a Nízkych Tatier na severojužnom dopravnom prepojení v osi Rožňava – Poprad, spájajúcim Maďarskú a Poľskú republiku. Práve Betliar je významným turistickým strediskom celého mikroregiónu.

Identita

Identita obce Betliar je úzko spojená s jej bohatou históriou, ktorá je lákadlom pre slovenských aj zahraničných turistov.

Zhrnutie socioekonomickej analýzy

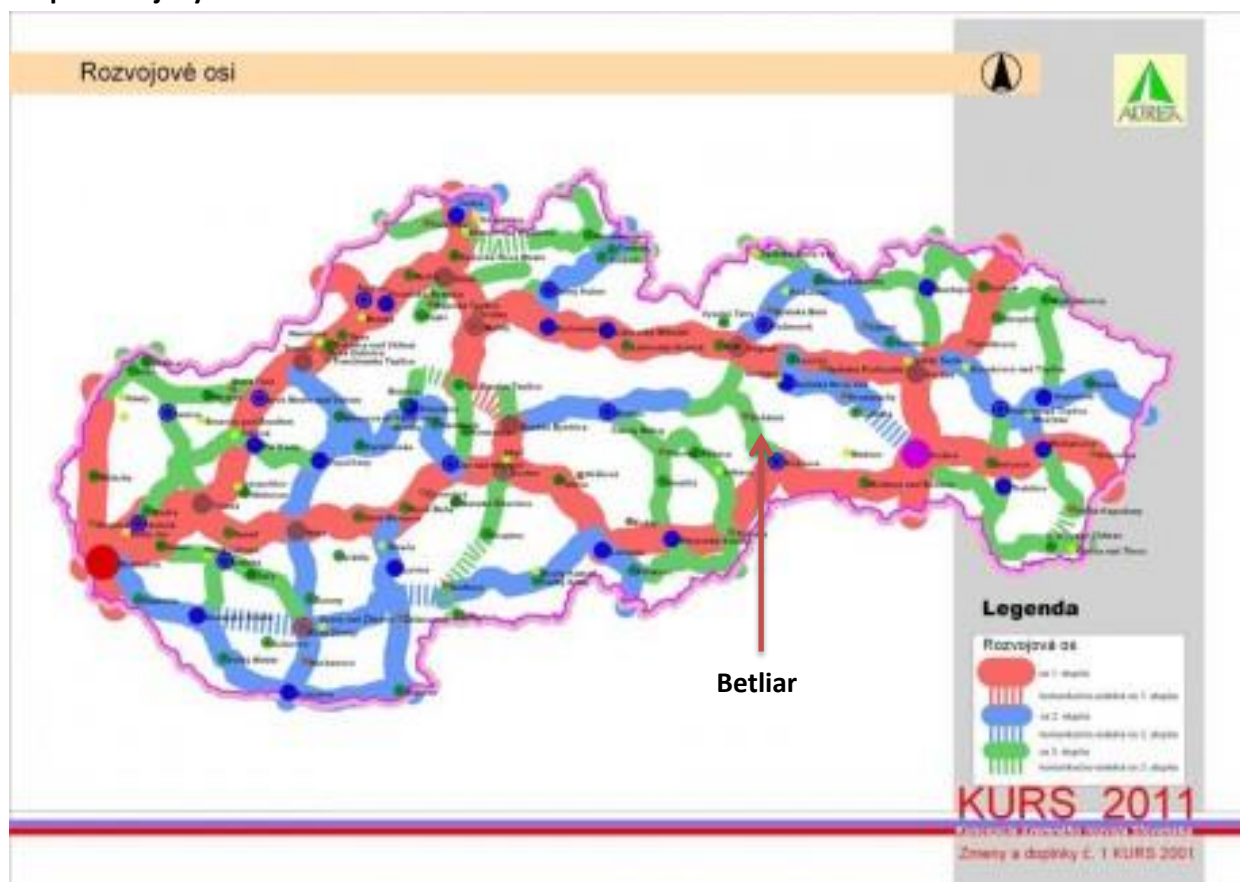
Obec Betliar má najväčší rozvojový potenciál v oblasti cestovného ruchu. Vďaka svojej bohatej histórii a množstvu zachovaných pamiatok sa stáva zaujímavým miestom nielen pre slovenských, ale aj zahraničných turistov. Najznámejším miestom je kaštieľ Betliar z 15. storočia. Vývoj počtu obyvateľov, ktorý sa v roku 2014 ustálil na hodnote 934, mal za posledných 10 rokov kolísajúci charakter. Od roku 2004 obec pravidelne zaznamenáva prirodzený úbytok obyvateľov. Najväčší prírastok sťahovaním bol zaznamenaný v rokoch 2009 a 2013. 73% obyvateľov je v produktívnom veku, avšak okres Rožňava, do ktorého obec spadá, patrí medzi okresy s najvyššou mierou nezamestnanosti v rámci SR (15 – 20%). Čo sa týka finančnej kondície, bola obec za rok 2014 ohodnotená spoločnosťou INEKO ako obec s dobrým finančným zdravím. Disponuje bohatou ponukou základných služieb, ako sú potraviny, stravovacie a pohostinské zariadenie a ubytovacie kapacity. Je tu vytvorená základná aj materská škola. V oblasti športu sa nachádzajú športové plochy v areáli kaštieľa. K dispozícii sú tenisové kurty či multifunkčné ihrisko. Absentuje akékoľvek zdravotnícke zariadenie, najbližšia nemocnica sa nachádza v meste Rožňava, lekáreň je v susednej obci Gemerská Poloma. Tak, ako vo väčšine obcí, aj v Betliari prevláda radová zástavba rodinných domov.

2.2 Územno-technická analýza

Rozvojové osi

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá definuje smerovanie rozvoja územia. Táto os je definovaná v strategickom dokumente Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001, s aktualizáciou z roku 2011). Rozvojové osi tvoria priestor pre vyváženú hierarchizovanú sídelnú štruktúru územia. Podporujú väzby medzi obcami a poskytujú priestor pre vyvážený sídelný rozvoj. Tieto osi sú dôležitým aspektom trvalej udržateľnosti. Betliar leží na rozvojovej osi 3. stupňa, neďaleké mesto Rožňava dokonca na osi 1. stupňa rozvoja. Na nižšie uvedenej mape sú zobrazené rozvojové osi (červená – 1. stupňa, modrá – 2. stupňa, zelená – 3. stupňa rozvoja). Mesto Rožňava spadá do 2.b skupiny centier osídlenia.

Mapa rozvojových osí a centier osídlenia SR

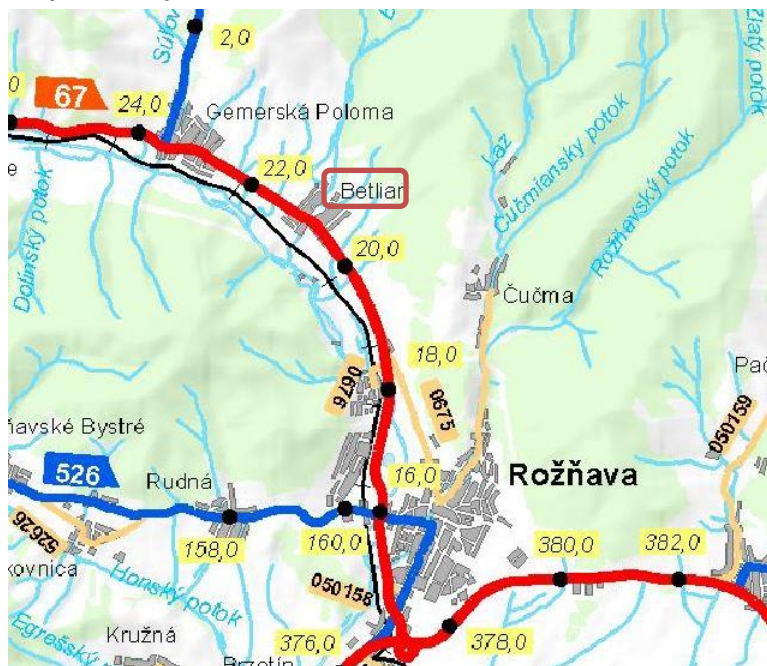
Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Územím obce prechádza cesta I. triedy č. 67 kategórie s 10,5/60, prebiehajúca južnou časťou obce v smere Rožňava - Poprad. Na túto cestu sú úrovňovo napojené miestne komunikácie. V zastavanom území obce majú cesty spevnenú povrchovú úpravu s priemernom šírkou 6 – 8 m, s poslednou úpravou v roku 2001. Niektoré úseky miestnych komunikácií sú v horšom technickom stave a bola by vhodná ich rekonštrukcia v podobe nového asfaltového povrchu. V obci sa nachádzajú 4 mosty – 2 vo vlastníctve obce, 2 sú majetkom Slovenskej správy ciest.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Mapa cestnej siete širšieho okolia obce

Železničná doprava

Cez obec prechádza železničná trať smerujúca z Rožňavy do Dobšinej. V súčasnosti je využívaná len pre nákladnú dopravu. Obec má železničnú stanicu. Na železničnú stanicu sú napojené vlečky do Drevoskladu lesov SR, š.p. a firmy NOTES, a.s. Slavošovce. Ďalšou významnou trasou je trasa ŽSR č. 160 Zvolen – Košice. Prechádza mesto Rožňava a tvorí hlavnú južnú magistrálu.

Trať Zvolen – Košice, ktorá prechádza okresným mesto Rožňava

Lodná doprava

Obcou ani jej blízkym okolím nepreteká žiadny vodný tok, ktorý by umožňoval lodnú dopravu. Najbližšou splavnou riekou je Slaná.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Letecká doprava

Letecká doprava s verejnou prepravou osôb sa na riešenom území nenachádza. Najbližšie letiská sa nachádzajú v Poprade (42 km) a v Košiciach (55 km). Obidve letiská sú medzinárodné.

Hromadná doprava

Pravidelná doprava do obce je zabezpečovaná prostredníctvom autobusovej dopravy SAD Rožňava. Počas dní pracovného pokoja je počet spojov obmedzený a obyvatelia si musia dopravu riešiť individuálne. Autobus stojí v obci na 2 zastávkach, ktoré sú vo vlastníctve obce.

Tabuľka č. 13: Charakteristika hromadnej dopravy v obci

Autobusové linky diaľkové a medzištátne	2
Autobusové linky miestneho významu (medzimestské)	5
Počet zastávok	2

Statická doprava

Obyvatelia obce majú parkovanie riešené individuálne, buď v garážach, alebo na pozemkoch rodinných domov. Pre turistov sú vytvorené parkoviská na dôležitých miestach. Avšak parkovisko pred kaštieľom Betliar (viď obrázok) je spoplatnené, čo sa nepozdáva samotnému múzeu. Na druhej strane, obci plyní z parkovného 12 500 € ročne.

Parkovisko pred kaštieľom Betliar je momentálne spoplatnené

Pešia doprava

Pešia doprava je tvorená sústavou chodníkov. Tie sú dôležité najmä popri ceste I/67, kde je vysoká frekvencia dopravy, a tým aj zvýšené riziko ohrozenia chodcov. Pozitívne je, že pešie komunikácie lemujú cestu na väčšine úseku, prechádzajúceho obcou, po oboch stranách. Pešie komunikácie sa nachádzajú aj popri miestnych komunikáciách, ale nie úplne všade.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Cyklistická doprava

Obcou prechádza cyklookruh, ktorý vedie v smere Rožňava - Súľová - Mlynky - Besník - Čuntava - Dobšiná – Rožňava. Trasa začína na Námestí baníkov v Rožňave. Pokračuje po ceste I/67 smerom na Betliar a Gemerskú Polomu, kde odbočuje doprava na cestu č. 533 smer Spišská Nová Ves. Po cca. 17 km stúpaní sa dostáva do Súľovského sedla, odkiaľ pokračuje značenou cyklistickou trasou smerom na Rakovec a Mlynky. Pokračuje povedľa Hnilca k vodnej nádrži Palcmanská Maša do Dobšinskej Maše. Odtiaľ poľnou cestou opäť na cestu I/67, po ktorej smeruje cez Stratenú a Dobšinskú ľadovú jaskyňu na Pusté pole a ďalej smerom na Brezno (cesta č. 66), odkiaľ je ešte cca. 4 km do sedla Besník. Tu opúšťa asphalt a lesnou cestou stúpa na Čuntavu po červenej turistickej značke. Pri chatách značku opúšťa a dlhým, vyše 10 km zjazdom príde do Dobšinej. Zjazd, hlavne v hornej tretine, nemá najlepší povrch a odpružená vidla je tu vítaná. Z Dobšinej opäť po ceste č. 67 prichádza naspäť do Rožňavy, kde trasa končí na Námestí baníkov.

Červená cyklotrasa prechádzajúca obcou

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

V súčasnosti je obec Betliar zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Gemerská Poloma – Betliar – Rožňava, z ktorého sa voda privádza prívodným potrubím do vodojemu nad obcou. Vodojem má objem 150 m³.

Zásobovanie elektrickou energiou

Západne od obce prechádza 110 kV vedenie č. 6412. Súbežne s týmto vedením vedie aj dvojité 22 kV vedenie č. 390 a 391 Rožňava – Nižná Slaná na oceľových mrežových stožiaroch. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučného 22 kV vedenia č. 236 Rožňava – Dobšiná transformovne 110/22 kV v Joviciach. Počet transformátorov v katastri obce je 6, z toho pre verejnú sieť sú určené 3.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná. Dodávka plynu je zabezpečená prostredníctvom existujúceho VTL plynovodu DN 200, PN 4,0 MPa, Rožňava – Nižná Slaná, VTL prípojkou DN 80, PN 4,0 MPa prostredníctvom regulačnej stanice tlaku plynu RS 1200, lokalizovanej pri železničnej stanici. Rozvod plynu v sídle je realizovaný ako STL plynovod s domovými regulátormi STL/NTL.

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom, resp. vykurovanie, majú obyvatelia riešené individuálne vo svojich rodinných domoch. Objekty, ktoré sú v správe obce, sú vykurované prevažne zemným plynom. V kultúrnom dome sa nachádza zastaraná kotolňa na plyné palivo. Chatová osada má vykurovanie riešené prostredníctvom elektrického ohrevu.

Odvádzanie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). ČOV sa začala stavať ešte v roku 2009, avšak výstavba bola prerušená z dôvodu nedostatku finančných zdrojov na jej dokončenie. Odvádzanie odpadov majú obyvatelia riešené individuálne, napr. prostredníctvom žump a septikov. V budúcnosti sa uvažuje s výstavbou splaškovej kanalizácie. Dažďové vody sú z terénu odvádzané cestnými priekopami do miestneho potoka. Pri odvádzaní dažďových vôd by bolo vhodné uvažovať aj so zadržiavaním dažďovej vody v nádržkách – retenčných jazierkach.

Telekomunikačné siete

Telekomunikačné vedenia sú vedené na verejných priestranstvách. Spojenie je riešené prostredníctvom uzlovej telefónnej stanice v Rožňave. Spojovacie cesty k jednotlivým odberateľom signálu sú riešené káblovými závesnými vedeniami, uloženými vo vzduchu na drevených podperných bodoch. V obci je zabezpečený verejný telefónny automat na kartu. Mobilná sieť je pokrytá z časti operátormi Orange, T-mobile a O₂.

Rozhlas, televízia a internet

Betliar má vytvorený vlastný obecný rozhlas. Rozvod rozhlasu je potrebné zrekonštruovať. Televízny príjem je zachytávaný z odrazu vysielača Dievčenská skala a priamo z Kráľovej holi má obec zabezpečený aj satelitný príjem. V obci nie je zavedená káblová televízia, obyvatelia si zabezpečujú individuálny príjem TV signálu. Pokrytie televíznym signálom je vyhovujúce. Počet televíznych prijímačov, ako aj počet rádioprijímačov, je zhodný s počtom domácností. Obec má vytvorenú internetovú stránku. Internet je zavedený na obecnú úradu prostredníctvom spoločnosti Telekom. Obyvatelia majú napojenie na internet riešené individuálne.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je zavedené v celej obci. Svietidlá sú umiestnené na stĺpoch nízkonapäťového elektrického vedenia a pravidelne sa opravujú. Popri hlavnej komunikácii č. 67 sú po oboch stranách umiestnené samostatne stojace lampy.

Limity využitia územia

Limitmi využitia územia sa rozumejú ochranné pásma jednotlivých zariadení dopravnej a technickej infraštruktúry. V obci Betliar sú to nasledujúce ochranné pásma (OP):

- OP cesty I/67 - 50 m na obe strany od osi vozovky,
- OP železnice - 60 m na obe strany od osi koľaje,
- OP el. vedení 110 kV - 15 m na obe strany od osi krajného vodiča,

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

- OP el. vedenia 22 kV - 10 m na obe strany od osi krajného vodiča,
- OP VTL plynovodu - 8 m na obe strany od osi potrubia,
- Pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov 3. stupňa, ktoré zasahujú so severozápadnej časti katastra,
- OP prívodného vodovodného potrubia - 3 m na obe strany od osi potrubia,
- OP navrhovaného kanalizačného zberača - 3 m na obe strany od osi potrubia.

Zhrnutie územno-technickej analýzy

Betliar sa nachádza v okrese Veľký Krtíš, približne 5 km od mesta Rožňava. Územie leží na trase rozvojovej osi 3. stupňa, neďalekou Rožňavou prechádza rozvojová os 1. stupňa rozvoja. Hlavnou dopravnou osou je cesta I/67, ktorá prechádza intravilánom obce. Niektoré úseky miestnych komunikácií sú v horšom technickom stave a bola by vhodná ich rekonštrukcia. Výhodou územia je železničná trať Rožňava – Dobšiná, najbližšie letisko medzinárodného významu sa nachádza v Poprade (cca. 42 km). Chodníky sú po oboch stranách cesty č. 67, kde je najvyššie riziko kolízie chodcov a motoristov. Obec má zabezpečené zásobovanie pitnou vodou zo skupinového vodovodu, avšak absentuje kanalizácia a ČOV. S budovaním ČOV sa sítě začalo v roku 2009, avšak výstavba bola z dôvodu nedostatku financií pozastavená a stojí dodnes. V budúcnosti sa uvažuje so splaškovou kanalizáciou, v súčasnosti majú obyvatelia odvádzanie odpadových vôd riešené individuálne. Verejné osvetlenie je na celom území, vytvorené je taktiež pokrytie 3 hlavnými operátormi – Telecom, Orange a O₂.

2.3 Prírodno-environmentálna analýza

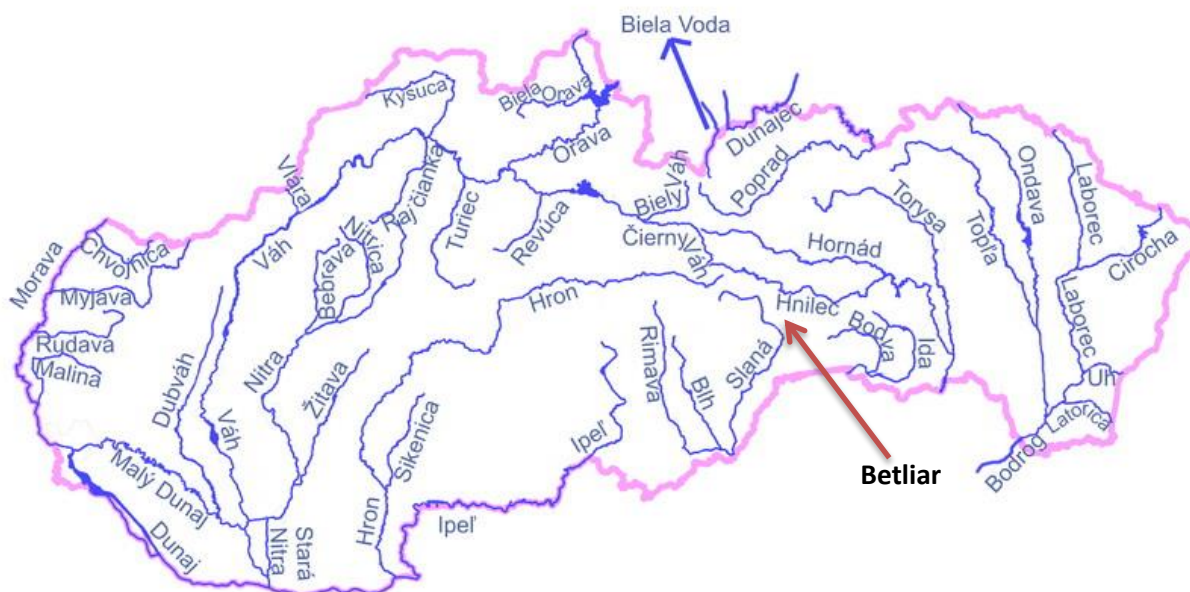
Ovzdušie

V katastrálnom území obce Betliar sa nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, čo pozitívne vplýva na jeho kvalitu. Mierne znečistenie vzniká spaľovaním tuhého paliva v intraviláne obce, čím sa do ovzdušia dostávajú imisie a emisie. Toto lokálne znečistenie ovzdušia malými znečisťovateľmi bolo čiastočne odstránené plynofikáciou obce. Obec zatiaľ centrálnie nevyužíva žiadne alternatívne zdroje energie. Postupne sa však zvyšuje záujem o tieto zdroje, takže niektorí obyvatelia ich využívajú pri vykurovaní a príprave TÚV.

Vodné toky a plochy

Kataster obce odvodňuje rieka Slaná. Jej najväčším prítokom v chotári obce je Betliarsky potok, ktorý preteká územím svojim stredným tokom v dĺžke 1600 m. Vzniká z 2 zdrojov Palušovho potoka, ktorý pramení vo výške 1050 m.n.m. na svahu Volovskej skupiny a Červeného potoka s prameňom vo výške 975 m n. m., južne od prameništia Palušovho potoka. Na severozápad od prameňa Palušovho potoka, pod Holým vrchom, pramení Pinkušov potok, ktorý sa do Betliarskeho potoka vlieva 1,5 km pod sútokom Palušovho a Červeného potoka. Betliarsky potok s Palušovým má dĺžku 8375 m, Červený 1625 m a Pinkušov 1750 m. Povodie Betliarskeho potoka má rozlohu 17 km² a odvodňuje približne 70 % plochy katastra obce. Na oboch brehoch Betliarskeho potoka, najmä na území parku, je viacero prameňov, ktoré však vytvárajú len krátke toky, dlhé niekoľko desiatok až stovky metrov. Obcou pretekajúci Krivý potok sa pod obcou vlieva do rieky Slaná. Krivý potok má hydrologické číslo 260 a je tiež v správe Povodia Hronu, so sídlom v Banskej Bystrici, závod Rimavská Sobota.

Vodstvo Slovenskej Republiky

by Kokotník
2010

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Na území sa nachádza pomerne úrodná pôda – orná pôda (10 %), ktorá je vhodná na orbu a obrábanie. Pôda je vhodná pre poľnohospodárske využitie pre jej produkčnú funkciu. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Poľnohospodársku pôdu a pastviny obhospodaruje PD Gemerská Poloma so sídlom v Gemerskej Polome. Zameriava sa hlavne na chov hospodárskych zvierat na mlieko a mäso a pestovanie obilnín. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie, patria najmä zhutňovanie a acidifikácia (zvyšovanie kyslosti), neuvážené rekultivácie, neúmerne meliorácie (umelé zvyšovanie úrodnosti), nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno-imisná kontaminácia pôd. V katastri obce Betliar sa nenachádzajú prakticky žiadne zdroje znečistenia životného prostredia. Preto je možné predpokladať, že pôdy sú tu málo znečistené, bez ťažkých kovov.

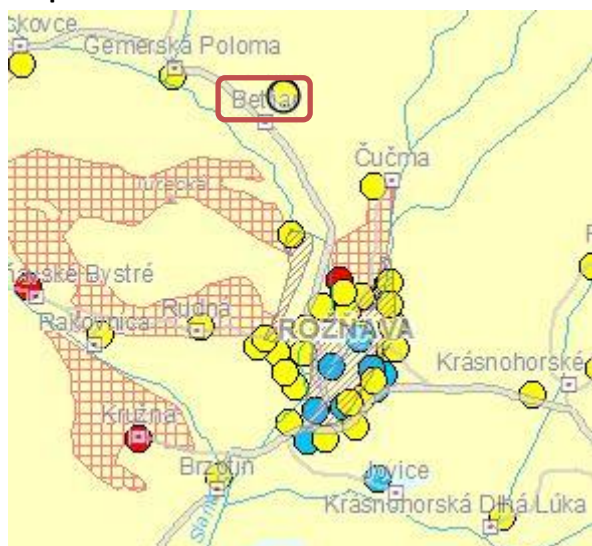
Hluk

V obci sa nenachádzajú žiadne prevádzky, ktoré by spôsobovali nadmernú tvorbu hluku. Za najvýraznejší zdroj zvýšenej hlučnosti je možné považovať cestu I/67. Ide o zdroj hluku líniového charakteru.

Žiarenie

Zdroje žiarenia je možné rozdeliť na prírodné a umelé. Medzi najčastejšie zdroje prírodného žiarenia patrí radón. V obci bolo identifikované stredné riziko výskytu radónu. Globálnym problémom, ktorý zasahuje aj do územia obce, je ultrafialové žiarenie. Hrúbka ozónovej vrstvy, ktorá slúži na jeho zachytávanie, je v posledných rokoch nad celým územím SR podpriemerná, t.j. pod hranicou 300 DU (cca. 3 mm).

Mapa radónového žiarenia

Odpadové hospodárstvo

Obec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva. Na území obce Betliar vznikajú predovšetkým komunálne odpady, ktoré sú produkované obyvateľmi obce. Sú tvorené domovým odpadom a odpadom podobným domovému, uličným smetím a odpadom zo zelene. Zber

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

komunálneho odpadu je realizovaný do zberných nádob (KUKA), odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma FÚRA s.r.o Rozhanovce raz za 2 týždne. Odpad sa odváža na centrálnu skládku odpadov spoločnosti FÚRA v Štítniku. V obci sa realizuje separovaný zber odpadu, triedený na plasty, sklo, papier, kovový šrot, elektroodpad a nebezpečný odpad, ktorý je odvážaný spoločnosťou Brantner Gemer s.r.o. Rimavská Sobota. Kal zo žúmp a septikov sa vyváža do ČOV mesta Rožňava. Biologický odpad a odpad zo zelene zhodnocujú kompostovaním držiteľa na vlastnom pozemku a na vlastnom zariadení.

Zeleň

Zeleň sa delí na tú, ktorá tvorí extravilán obce a tú, ktorá sa nachádza v jeho intraviláne, t.j. zastavanom území. Až 76% katastra obce tvoria lesy (prevažne ihličnaté), ktoré zaberajú podstatnú časť extravilánu. Spadajú do 3. – 6. vegetačného stupňa. Intravilán obce je tvorený zeleňou, ktorá má najmä antropogénny pôvod (vytvorená človekom). Ide najmä o zeleň záhrad rodinných domov, ktorá je v súkromnom vlastníctve obyvateľov, a preto je druhovo rozmanitá. Na verejných priestranstvách sa nachádzajú zelené plochy či sprievodná zeleň komunikácií.

Zeleň v intraviláne obce je súčasťou verejných priestranstiev

Reliéf

Reliéf územia obce je možné rozdeliť na 3 celky. Južnú časť zaberá skupina Tureckej (954 m.n.m.), hlavne jej severné svahy, strednú časť údolie rieky Slanej a severnú časť Volovské pohorie s južnými svahmi. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí 311 - 1286 m n.m.. Geologická stavba blízkeho okolia obce je veľmi zložitá, jadro tvoria staršie i mladšie prvohory. Staršie prvohory sú vo Volovskom pohorí. Do katastrálneho územia obce Betliar zasahuje prieskumné územie „Gemerská Poloma mastenec, magnezit“.

Geomorfologické členenie

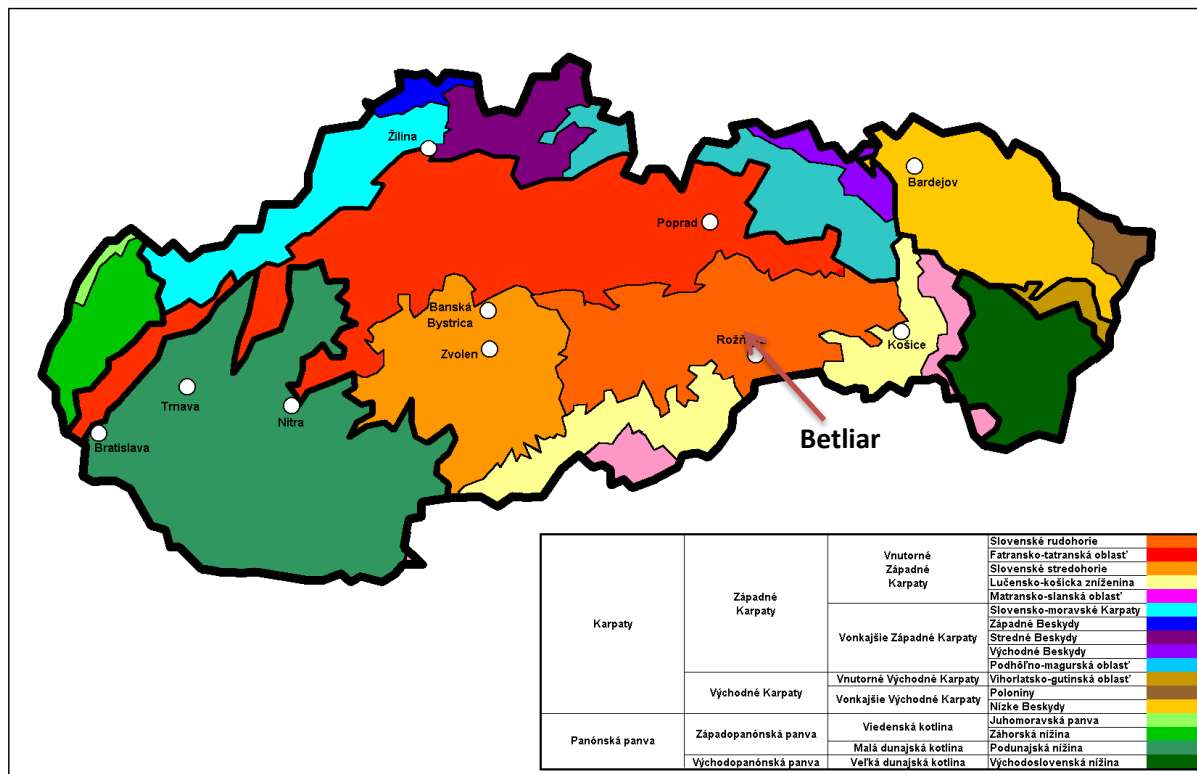
Z pohľadu geomorfologického členenia Slovenska spadá Betliar do Alpsko-himalájskej sústavy

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 14: Geomorfologické členenie SR

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť	Slovenské rudohorie
Celok	Revúcka vrchovina

Mapa geomorfologických jednotiek SR:

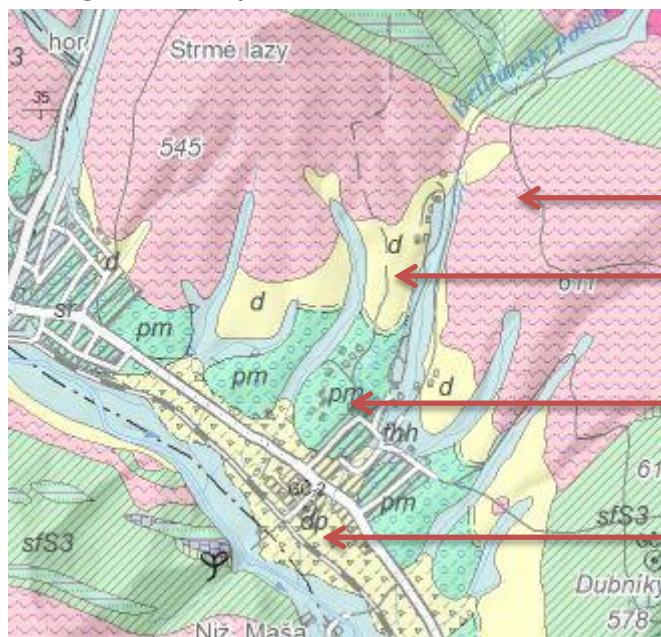

Horniny

Hlavnú časť intravilánu okolo cesty I/67 tvoria pluvialne sedimenty, tvorené štrkami, zahlinenými štrkami, úlomkami a blokmi. Severnejšie sa nachádzajú silne zahlinené zvetrané štrky. Okolie Betliarskeho potoka tvoria deluvialne sedimenty, zložené z hlinito-kamenitých a hlinitých sedimentov. Severnú časť katastra, pokrytú lesmi, tvoria hrubozrnné metaryolitové tufy.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Geologická stavba podložia obce

hrubozrnné
metaryolitové tufy

hlinito-kamenité a
hlinité sedimenty

silne zahlinené
zvetrané štrky

štrky, zahlinené štrky,
úlomky a bloky

Klimatické podmienky

Obec patrí do teplej, mierne vlhkej klimatickej oblasti. Priemerné teploty vzduchu dosahujú v januári -4 až -5 °C, zatiaľ čo v Rožňavskej kotline -3 až -4 °C. V júli je v Betliari priemerná teplota 17-18 °C. Juhozápadná časť obce sa nachádza v klimatickom regióne 05 – pomerne teplom, suchom, kotlinovom, kontinentálnom. Severovýchodná časť sídla je v klimatickom regióne 07 - mierne teplom, mierne vlhkom. Širšie vegetačné obdobie s priemernými teplotami 5 °C trvá 200 až 220 dní, užšie vegetačné obdobie s priemernými dennými teplotami 10°C a viac trvá 125 až 150 dní. Letné obdobie, s priemernými dennými teplotami 15 °C a viac, trvá 50 až 100 dní. Ročný priemer zrážok je okolo 718 mm. Extrémne suchý rok bol v roku 1971 - s celoročnými zrážkami 500,9 mm. Mimoriadne veľa zrážok spadlo v roku 1974 - 967,5 mm. Najviac zrážok spadne v letných (38,8%) a najmenej v zimných mesiacoch (14,8%). Snehová pokrývka sa v obci udrží 60 až 80 dní v roku, jej výška sa pohybuje najčastejšie okolo 20 cm.

Rastlinstvo

V katastri obce Betliar sa nachádzajú endemity a subendemity západokarpatskej a panónskej floristickej oblasti – poniklec slovenský, zvonček karpatský, kosatec bezlistý, z treťohorných reliktov tu rastú brečtan popínavý, kopytník európsky, z glaciálnych reliktov je zastúpený zimolez alpský a iskerník alpský.

Iskerník alpský je u nás zákonom chránený

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Živočíšstvo

Územie obce Betliar patrí oddávna vďaka dobrým prírodným a klimatickým podmienkam k významným a vyhľadávaným poľovným revírom. Založenie zvernice v Betliari siaha do obdobia grófskeho panstva Andrásyovcov. Cielený chov poľovnej zveri a vytvorenie obory pre jeleniu zver, ktorú priviezli zo Zemplína v počte 16 kusov, založil v roku 1885 gróf Emanuel Andrásy. O dva roky neskôr začali chovať aj danieliu zver. Z počtu 20 kusov sa rozmnožila na takmer 300.

Novodobá história zvernice sa datuje od roku 1967, keď bol v katastri obce zriadený zverník pre chov danieliej a muflonej zveri. Zvernica sa rozkladá pod Volovcom v betliarskej a čučmianskej doline. Jej hlavným cieľom bolo dosiahnuť intenzívny chov a lov kvalitnej trofejovej zveri. Ich množstvo sa pohybovalo v rozmedzí 400 kusov danielov, 100 srnčej a 50 kusov muflónej zveri. Na rozlohe 107 ha bola v roku 1982 v Dubníkoch zriadená diviacia obôrka s normovaným stavom 50 kusov, tá však bola po 16 rokoch zrušená. Betliarska zvernica je výnimočná tým, že má takmer všetky druhy poľovnej zveri, nevynímajúc chránené druhy - rysa a vlka, ktorí dokážu najmä na danieliej a srnčej zveri napáchať veľké škody.

Zverník Betliar je najväčším zariadením tohto druhu, ktorý bol na území Slovenska vybudovaný a zrekonštruovaný za posledných tridsať rokov. V súčasnosti (2015) oslavuje už 130. výročie. Jeho celková rozloha je takmer 1 700 hektárov. Prevažne v katastrálnom území obce Betliar má členitý reliéf s nadmorskou výškou od 400 do 1 100 m.n.m., ohraničený 30 kilometrami oplotenia. Na území zverníka je 28 kilometrov poľovníckych chodníkov, 4 poľovnícke chaty, 23 krytých posedov, 23 krmovísk, 33 solísk, 3 odchytové zariadenia, ihličnaté i listnaté porasty, vodná plocha, lúky a políčka. Súčasťou zverníka je aj 9 hektárová aklimatizačná časť pre privezenú zver. Ten, kto má možnosť byť návštevníkom tohto zariadenia, si natrvalo uchová pohľad na stádo voľne sa pasúcej zveri na lesných lúkach.

Zverník v Betliari patrí k najväčším na Slovensku

Životné prostredie

Katastrálne územie obce Betliar leží na južnom okraji Strednogemerskej ohrozenej oblasti, ktorá sa nachádza v Banskobystrickom kraji a na území Košického kraja zasahuje v priestore Nižná Slaná - Rožňava. Podľa environmentálnej regionalizácie SR možno hodnotiť ako prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a prostredie vysokej úrovne (1. stupeň). Na území bola banská činnosť ukončená ešte v predminulom storočí. Obec sa taktiež stará o pravidelný vývoz a separáciu odpadu.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Ochrana prírody a krajiny

Katastrálne územie obce Betliar sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zákona č. 506/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Cieľom ochrany prírody a krajiny je predchádzanie, obmedzovanie, resp. odstraňovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú a ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, estetický vzhľad krajiny a znižujú jej ekologickú stabilitu. V katastrálnom území obce Betliar sa nachádzajú ochranné pásma, chránené územia, regionálne biokoridory a viaceré biotopy.

Chránené územia:

- chránené ložiskové územie (dotýka sa najsevernejšej časti katastra, avšak na k. ú. obce neleží),
- prieskumné územie P 28/06 Gemerská Poloma 1 – mastenec, magnezit,
- nadregionálny biokoridor NB/5 prechádza severnou časťou katastra,
- regionálny biokoridor – alúvium rieky Slaná prechádza južnou časťou katastra - významný biokoridor medzi horskými tokmi v povodí s Tisou,
- biokoridory lemových spoločenstiev – vytvárajú veľmi významný interakčný prvok medzi lesnými a nelesnými ekosystémami a zároveň koridor pre výmenu genetických informácií a migráciu elementov flóry a fauny pozdĺž lemov,
- regionálny biokoridor Slanské Podolie,
- regionálne biocentrum Radzim a Brzotínske skaly,
- miestne biokoridory – alúviá miestnych potokov a hrebeňové časti miestnych vyvýšenín, napájajúcich sa na nadregionálne a regionálne biokoridory,
- miestne biocentrá – prameniská potokov, genofondovo významné plochy,
- z hľadiska lesohospodárskeho aj všetky lemy lesov.

Ekosystémové služby

Ekosystémové služby predstavujú prínosy a úžitky, ktoré poskytujú jednotlivé ekosystémy, napr. voda, potraviny, drevo, tvorba pôdy, čistenie ovzdušia a vody, ochrana pred povodňami a suchom, opeľovanie plodín a ďalšie. Ľudská činnosť však ničí biodiverzitu a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb. Vyplývajúci z Dohovoru o biologickej diverzite bola na úrovni EÚ prijatá Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020. V 5. úlohe 2. cieľa sa zaviazala Európska komisia a členské štáty, že do r. 2014 zmapujú a posúdia stav ekosystémov a ich služieb na svojom území, posúdia hospodársku hodnotu takýchto služieb a do r. 2020 podporia začlenenie týchto hodnôt do účtovných systémov a systémov vykazovania na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. V nižšie uvedených tabuľkách je prehľad jednotlivých zelených a modrých prvkov a ekosystémových služieb, ktoré poskytujú.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 15: Zelené prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú:

ZELENÉ PRVKY	Stromy a trávnaté porasty v intraviláne	Zeľeň záhrad rodinných domov	Lesné územia v extraviláne
Regulačné ekosystémové služby			
regulácia mikroklimy	x	x	x
znižovanie prašnosti	x	x	x
čistenie vzduchu	x	x	x
cirkulácia vetra	x	x	x
filtrácia vody	x	x	x
znižovanie rizika záplav pri prírvalových dažďoch			x
znižovanie hlučnosti	x		x
ukladanie uhlíka	x	x	x
znižovanie energetickej náročnosti (počas letných horúčav) - tienenie	x	x	x
Kultúrne ekosystémové služby			
rekreácia		x	x
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x	x	x
Produkčné ekosystémové služby			
produkcia ovocia, zeleniny		x	
Podporné ekosystémové služby			
fotosyntéza/produkcia kyslíka	x	x	x
cyklus živín	x	x	x

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Tabuľka č. 16: Modré prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú:

MODRÉ PRVKY	Vodné toky (Betliarsky potok, Krivý potok)
Regulačné ekosystémové služby	
regulácia mikroklimy	x
znižovanie prašnosti	x
cirkulácia vzduchu	x
znižovanie rizika záplav pri príválových dažďoch	
Kultúrne ekosystémové služby	
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x
rekreácia	x

Adaptabilita územia na klimatické zmeny

Tabuľka č. 17: Prehľad jednotlivých klimatických zmien a ich dopadov:

Klimatická charakteristika	Dopady na životné prostredie – ohrozenie regulačnej a produkčnej funkcie	Dopady na vodu a vodné hospodárstvo – ohrozenie kultúrnej funkcie	Dopady na ovzdušie a odpadové hospodárstvo – ohrozenie regulačnej a podpornej funkcie
teplota (zvýšenie priemernej teploty)	➤ poškodzovanie drevín jarnými mrazmi (týka sa najmä listnatých stromov) ➤ možné rozšírenie invázných druhov	➤ teplejšia voda - výskyt rias a baktérií ➤ zvýšená spotreba vody - závlahy	➤ prehrievanie ovzdušia ➤ smog
zrážky (nerovnomernosť)	➤ mierne zhoršujúci sa stav lesov ➤ negatívny dopad na poľnohospodárstvo a pestovanie (orná pôda, zeleň záhrad)	➤ záplavy (potenciálny problém)	➤ zvýšená prašnosť
poveternostné extrémny (veterná erózia)	➤ erózia pôdy vplyvom vetrov (minimálna)	➤ zanášanie vodných tokov	➤ zmena prúdenia vetrov
príválové zrážky (vodná erózia)	➤ úbytok organickej hmoty a živín ➤ potenciálna pôdna erózia	➤ možnosť lokálnych záplav ➤ ohrozenie podzemnej vody	➤ environmentálne záťaže

Teplota

Vo všeobecnosti sa na Slovensku zvyšuje teplota každých 10 rokov o cca 0,4 °C. Ohrozené sú najmä listnaté lesy, keďže výrazné teplotné výkyvy spôsobujú vymrznutie drevín. Zvyšovanie teploty má dopad aj na vodné toky, v ktorých hrozí premnoženie rias a baktérií.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Zrážky

Klimatická zmena „zrážky“ sa týka nepravidelných období dažďov a sucha, ktoré negatívne ovplyvňujú celú krajinnú štruktúru. V obci tieto nepravidelné obdobia môžu mať negatívny vplyv na lesné ekosystémy, pôdu, lúky a pasienky, záhrady a taktiež na verejnú zeleň. Ročný úhrn zrážok je okolo 718 mm, čo spĺňa priemerný úhrn zrážok na Slovensku – problémom je ich nepravidelné striedanie, ktoré je ohrozením pre celú krajinu štruktúru.

Poveternostné extrémny

Poveternostné extrémny sú ďalším dôsledkom klimatických zmien. Silné vetry až víchrice majú negatívny dopad najmä na vysokú zeleň, ktorá nie je chránená pred ich priamym vplyvom. Ďalším problémom je erózia pôdy, resp. odnášania organickej hmoty a živín. Tie sa potom dostávajú napr. do vodných tokov a môžu spôsobiť ich zanesenie.

Prívalové zrážky

Prívalové zrážky prichádzajú zvyčajne po dlhých obdobiach sucha. Zem je vyprahnutá a nedokáže v krátkom časovom horizonte absorbovať obrovské množstvo vody. Prívalové zrážky môžu vyvolať potenciálnu vodnú eróziu na poľnohospodárskej pôde. Ešte väčším rizikom sú záplavy, ktoré môžu v prípade prívalových zrážok spôsobiť vodné toky, pretekajúce územím obce.

Zhodnotenie prírodno-environmentálnej analýzy

Prírodno-environmentálna analýza je zameraná na zhodnotenie jednotlivých zložiek ŽP, živej a neživej prírody. Kvalita ovzdušia je bezproblémová, hoci čiastočné znečistenie vzniká spaľovaním tuhých palív pri vykurovaní a emisiami z dopravy. Územie odvodňuje rieka Slaná, priamo obcou preteká Betliarsky a Krivý potok. Reliéf územia tvoria 3 hlavné celky (vrchy Tureckej, južné svahy Volovských vrchov a údolie rieky Slaná). Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 311 - 1286 m n.m.. Až 76% katastra zaberajú lesy. Z flóry je zaujímavý výskyt zákonom chráneného iskerníka alpínskeho. Obec sa angažuje v oblasti odpadového hospodárstva. Odpad sa odváža každé 2 týždne, taktiež je zavedený separovaný zber. Vďaka teplej, vlhkej klíme a úrodným pôdam má obec potenciál v oblasti poľnohospodárstva. Poľnohospodársku pôdu a pastviny obhospodaruje PD Gemerská Poloma so sídlom v Gemerskej Polome. Zameriava sa hlavne na chov hospodárskych zvierat na mlieko a mäso a pestovanie obilnín. Asi najväčšou zaujímavosťou obce v tejto oblasti je zverník, ktorý patrí k najväčším svojho druhu na Slovensku. V súčasnosti (2015) oslavuje už 130. výročie. Betliar sa nachádza (podľa zákona o ochrane prírody a krajiny) v 1. stupni ochrany. Kvalita životného prostredia je vyhovujúca (2. stupeň) a prostredie je vysokej úrovne.

SWOT analýza

Úlohou SWOT analýzy ako základného nástroja, slúžiaceho na vyhodnotenie stavu a určenie rozvojových príležitostí pre obec, je SWOT analýza. Pre lepšiu prehľadnosť boli zhotovené 3 SWOT analýzy, ktoré definujú jednotlivé silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia, v 3 základných oblastiach: socioekonomickej, územno-technickej a prírodno-environmentálnej.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Socioekonomická SWOT analýza	
Silné stránky (strenghts)	Slabé stránky (weaknesses)
➤ Hospodárenie obce s aktuálnymi finančnými prostriedkami ➤ Ponuka základných služieb ➤ Možnosti športového vyžitia ➤ Možnosti kultúrno-spoločenského života (KD, knižnica, klub dôchodcov) ➤ Rekreačná chatová oblasť ➤ Množstvo pamiatok a zaujímavostí	➤ Miera nezamestnanosti obce a celého okresu ➤ Prirodzený úbytok obyvateľstva v poslednom desaťročí ➤ Nedostatok pracovných príležitostí ➤ Nízka miera záujmu o získavanie informácií ➤ Nedostatok finančných prostriedkov ➤ Úroveň podnikania v obci ➤ Nedostatok atraktívnych príležitostí pre aktivity mládeže ➤ Odchod kvalifikovaných zdrojov a pracovných síl do vyspelejších regiónov a zahraničia
Príležitosti (oportunities)	Ohrozenia (threats)
➤ Využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu ➤ Rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky ➤ Využívanie fondov EÚ ➤ Využitie neobývaných domov ➤ Rekvalifikácia dospelých v prospech rozvoja obce ➤ Podpora výstavby sociálnych bytov a komunitného centra ➤ Rozšírenie služieb obecnej knižnice - internetizácia ➤ Výstavba „Domu opatrovateľskej služby“, príp. „Domova dôchodcov a poskytovanie opatrovateľskej služby, ➤ Oprava opustených domčekov na chatárske účely a chalupy, ➤ Rozvoj medziobecnej a cezhraničnej spolupráce	➤ Konkurencia susedných obcí v oblasti cestovného ruchu ➤ Úroveň projektov v oblasti cestovného ruchu ➤ Objem financií pre rozvojové projekty cestovného ruchu ➤ Starnutie obyvateľstva ➤ Miera propagácie obce v zahraničí ➤ Nevysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám a pozemkom ➤ Nedostatočná motivácia vzdelávania dospelých ➤ Nárast vandalizmu mládeže

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Územno-technická SWOT analýza	
Silné stránky (strenghts)	Slabé stránky (weaknesses)
➤ Vzdialenosť od okresného mesta Rožňava ➤ Železničná trať ➤ Pokrytie 3 hlavnými operátormi ➤ Verejné osvetlenie v celej obci ➤ Plynofikácia obce ➤ Napojenie na pitnú vodu	➤ Frekvencia dopravy na ceste I/67 ➤ Absencia kanalizácie ➤ Absencia II. tlakového pásma verejného vodovodu ➤ Nedobudovaná ČOV ➤ Stav miestnych komunikácií (v niektorých úsekoch) ➤ Absencia chodníkov pri miestnych komunikáciách (v niektorých úsekoch)
Príležitosti (oportunities)	Ohrozenia (threats)
➤ Dopravná dostupnosť ➤ Východiskové turistické miesto ➤ Rozvoj turistických a cyklistických trás	➤ Finančná náročnosť dobudovania technickej infraštruktúry

Prírodno-environmentálna SWOT analýza	
Silné stránky (strenghts)	Slabé stránky (weaknesses)
➤ Kvalita (bonita) pôdy ➤ Odpadové hospodárstvo (separácia, vývoz)	➤ Znečistenie vôd potoka rôznymi odpadmi ➤ Nedostatok projektov na využitie alternatívnych zdrojov energie
Príležitosti (oportunities)	Ohrozenia (threats)
➤ Podmienky pre rozvoj drevárskej výroby ➤ Klimatické podmienky ➤ Poľnohospodárska výroba	➤ Extrémne výkyvy počasia

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Výsledná SWOT analýza sumarizuje výsledky jednotlivých parciálnych analýz. Sumarizuje zozbierané výsledky do jedného celku.

Výsledná SWOT analýza	
Silné stránky (strengths)	Slabé stránky (weaknesses)
➤ Hospodárenie obce s aktuálnymi finančnými prostriedkami ➤ Ponuka základných služieb ➤ Možnosti športového vyžitia ➤ Možnosti kultúrno-spoločenského života (KD, knižnica, klub dôchodcov) ➤ Rekreačná chatová oblasť ➤ Množstvo pamiatok a zaujímavostí ➤ Vzdialenosť od okresného mesta Rožňava ➤ Železničná trať ➤ Pokrytie 3 hlavnými operátormi ➤ Verejné osvetlenie v celej obci ➤ Plynofikácia obce ➤ Napojenie na pitnú vodu ➤ Kvalita (bonita) pôdy ➤ Odpadové hospodárstvo (separácia, vývoz)	➤ Miera nezamestnanosti obce a celého okresu ➤ Prirodzený úbytok obyvateľstva v poslednom desaťročí ➤ Nedostatok pracovných príležitostí ➤ Nízka miera záujmu o získavanie informácií ➤ Nedostatok finančných prostriedkov ➤ Úroveň podnikania v obci ➤ Nedostatok atraktívnych príležitostí pre aktivity mládeže ➤ Odchod kvalifikovaných zdrojov a pracovných síl do vyspelejších regiónov a zahraničia ➤ Frekvencia dopravy na ceste I/67 ➤ Absencia kanalizácie ➤ Absencia II. tlakového pásma verejného vodovodu ➤ Nedobudovaná ČOV ➤ Stav miestnych komunikácií (v niektorých úsekoch) ➤ Absencia chodníkov pri miestnych komunikáciách (v niektorých úsekoch) ➤ Znečistenie vôd potoka rôznymi odpadmi ➤ Nedostatok projektov na využitie alternatívnych zdrojov energie
Príležitosti (opportunities)	Ohrozenia (threats)
➤ Využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu ➤ Rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky ➤ Využívanie fondov EÚ ➤ Využitie neobývaných domov ➤ Rekvalifikácia dospelých v prospech rozvoja obce ➤ Podpora výstavby sociálnych bytov a komunitného centra ➤ Rozšírenie služieb obecnej knižnice - internetizácia ➤ Výstavba „Domu opatrovateľskej služby“, príp. „Domova dôchodcov a poskytovanie	➤ Konkurencia susedných obcí v oblasti cestovného ruchu ➤ Úroveň projektov v oblasti cestovného ruchu ➤ Objem financií pre rozvojové projekty cestovného ruchu ➤ Starnutie obyvateľstva ➤ Miera propagácie obce v zahraničí ➤ Nevysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám a pozemkom ➤ Nedostatočná motivácia vzdelávania dospelých ➤ Nárast vandalizmu mládeže ➤ Finančná náročnosť dobudovania technickej infraštruktúry

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

- opatrovateľskej služby, ➤ Oprava opustených domčekov na chatárske účely a chalupy, ➤ Rozvoj medzi obecnou a cezhraničnou spoluprácou ➤ Dopravná dostupnosť ➤ Východiskové turistické miesto ➤ Rozvoj turistických a cyklistických trás ➤ Podmienky pre rozvoj drevárskej výroby ➤ Klimatické podmienky ➤ Poľnohospodárska výroba	➤ Extrémne výkyvy počasia
--	---

Matica vzájomných väzieb SWOT analýzy

Matica vzájomných väzieb SWOT analýzy, resp. jej silných stránok a príležitostí, slúži na vyjadrenie ich vzájomného vzťahu. Číslami 1 – 14 sú očíslované silné stránky zo SWOT analýzy, veľkými písmenami A – P sú označené jednotlivé príležitosti zo SWOT analýzy. Ak navzájom silná stránka s príležitosťou pre napredovanie obce súvisí, je označená v nižšie uvedenej tabuľke znakom „+“. Napr. silná stránka „hospodárenie s aktuálnymi finančnými prostriedkami“ podporuje všetky investičné príležitosti, na ktoré bude obec potrebovať financie zo svojho rozpočtu.

Tabuľka č. 18: Vzájomné väzby SWOT analýzy

	A: Využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu	B: Rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky	C: Využívanie fondov EÚ	D: Využitie neobývaných domov	E: Rekvalifikácia dospelých v prospech rozvoja obce	F: Podpora výstavby sociálnych bytov a komunitného centra	G: Rozšírenie služieb obecnej knižnice - internetizácia	H: Výstavba „Domu opatrovateľskej služby“, príp. „Domova dôchodcov a poskytovanie opatrovateľskej služby	I: Oprava opustených domčekov na chatárske účely a chalupy	J: Rozvoj medziobecnnej a cezhraničnej spolupráce	K: Dopravná dostupnosť	L: Východiskové turistické miesto	M: Rozvoj turistických a cyklistických trás	N: Podmienky pre rozvoj drevárskej výroby	O: Klimatické podmienky	P: Poľnohospodárska výroba
1) Hospodárenie obce s aktuálnymi finančnými prostriedkami		+		+		+	+	+	+				+			
2) Ponuka základných služieb								+								
3) Možnosti športového využitia													+			
4) Možnosti kultúrno-spoločenského života (KD, knižnica, kino, klub dôchodcov)							+									
5) Rekreačná chatová oblasť		+		+					+			+				
6) Množstvo pamiatok a zaujímavostí	+	+														
7) Vzdialenosť od okresného mesta Rožňava					+						+					
8) Železničná trať											+					

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

9) Pokrytie 3 hlavnými operátormi																
10) Verejné osvetlenie v celej obci																
11) Plynofikácia obce																
12) Napojenie na pitnú vodu																
13) Kvalita (bonita) pôdy															+	+
14) Odpadové hospodárstvo (separácia, vývoz)																

Strom problémov

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Stratégia rozvoja obce

Stratégia rozvoja obce tvorí miestnu inovačnú stratégiu, ktorá je vypracovaná na obdobie 5 rokov, s výhľadom na 15 rokov. Rozvojová stratégia obce Betliar vychádza z výsledkov komplexných analýz v oblasti socioekonomickej, územno-technickej a prírodno-environmentálnej sféry. Definovanie globálneho cieľa a špecifických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít. Každý špecifický cieľ je tvorený súborom aktivít investičného i neinvestičného charakteru. Tie sa môžu podľa situácie, potreby a finančného zabezpečenia dopĺňať a modifikovať tak, ako si to bude vyžadovať spoločensko-ekonomický vývoj v obci. Jednotlivé ciele však majú svoju dlhodobú platnosť a ich naplnenie je zárukou budúcej rozvinutej a prosperujúcej občianskej komunity.

Vízia

Betliar, obec s bohatou históriou, ktorej potenciál je jednoznačne spojený s cestovným ruchom a turizmom.

Hierarchia strategických globálnych cieľov, špecifických cieľov a opatrení

Globálne ciele	1. Infraštruktúra					2. Občianska infraštruktúra				3. Životné prostredie		4. Hospodárstvo a zamestnanosť			5. Spolupráca
Špecifické ciele	1.1 Technická infraštruktúra		1.2 Dopravná infraštruktúra	1.3 Energetika	1.4 Informačno-komunikačné technológie	2.1 Bývanie	2.2 Školstvo	2.3 Kultúra	2.4 Sociálna infraštruktúra	3.1 Ochrana a rozvoj ŽP	3.2 Odpadové hospodárstvo	4.1 Malé a stredné podnikanie	4.2 Cestovný ruch	4.3 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	5.1 Participácia stakeholderov na rozvoji obce
Opatrenia	1.1.1 Likvidácia odpadových vôd	1.1.2 Zásobovanie vodou	1.1.3 Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá	1.1.4 Alternatívne zdroje energie	1.1.5 Efektívny informačný systém	2.1.1 Bytový/domový fond a obecné stavby	2.2.1 Rozvoj školskej infraštruktúry a podpora vzdelávania	2.3.1 Podpora kultúry a kultúrneho využitia	2.4.1 Modernizácia a rozvoj siete sociálnych zariadení	3.1.1 Zlepšenie stavu ŽP	3.2.1 Rozvoj infraštruktúry odp. hospodárstv	4.1.1 Zlepšenie prístupu k fin. zdrojom a fin. podporným programom	4.2.1 Podpora kapitálového vstupu do rozv. investícií cest. ruchu	4.3.1 Ekonomický rozvoj vidieka	5.1.1 Tvorba projektov zameraných na EÚ a SR
									2.4.2 Riešenie problematiky marginalizovaných skupín obyvateľstva	3.1.2 Obnova poškodeného ŽP	3.2.2 Ochrana a racionálne využívanie pôd	4.1.2 Výroba na báze domácich produktov	4.2.2 Agroturistika a vidiecka turistika v spolupráci s podnikateľským sektorom	4.3.2 Ochrana vidieckej krajiny	5.1.2 Zlepšenie spolupráce obyvateľov a inštitúcií
										3.1.3 Znižovanie emisií v ovzduší		4.1.3 Podnikateľský inkubátor	4.2.3 Tvorba produktov cest. ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb		5.1.3 Rozvoj medziregionálnej, cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce
										3.1.4 Podpora ekologickej výchovy					4.2.4 Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu
			4.2.5 Propagácia obce												

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje podrobný zoznam jednotlivých cieľov, opatrení a k nim prislúchajúcich aktivít, ktoré sú potrebné pre postupné napĺňanie stanovenej vízie.

Prehľad cieľov, opatrení a aktivít podľa oblasti

Globálny cieľ 1: Infraštruktúra

Špecifický cieľ 1.1: Technická infraštruktúra

Opatrenie 1.1.1: Likvidácia odpadových vôd

Aktivita 1.1.1.1: Výstavba kanalizačnej siete a ČOV

Aktivita 1.1.1.2: Obnova a budovanie cestných kanalizačných rigolov

Opatrenie 1.1.2: Zásobovanie vodou

Aktivita 1.1.2.1: Výstavba a rozšírenie verejného vodovodu

Aktivita 1.1.2.2: Zvýšenie kapacity vodojemov podľa potreby rozvoja obce

Aktivita 1.1.2.3: Zvýšenie kapacity vodojemov podľa potreby rozvoja obce

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Globálny cieľ 1: Infraštruktúra

Špecifický cieľ 1.2: Dopravná infraštruktúra

Opatrenie 1.2.1: Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá

Aktivita 1.2.1.1: Oprava a údržba miestnych komunikácií

Aktivita 1.2.1.2: Výstavba nových miestnych a peších komunikácií

Aktivita 1.2.1.3: Výstavba cestného obchvatu cesty I/67

Aktivita 1.2.1.4: Oprava a rekultivácia verejných plôch v obci

Aktivita 1.2.1.5: Vytvorenie nových autobusových zastávok

Aktivita 1.2.1.6: Vytvorenie parkovacích pásov pozdĺž komunikácií

Aktivita 1.2.1.7: Oprava mostov

Aktivita 1.2.1.8: Návrh komunikačných zariadení a opatrení podľa PPÚ Betliar

Globálny cieľ 1: Infraštruktúra

Špecifický cieľ 1.3: Energetika

Opatrenie 1.3.1: Alternatívne zdroje energie

Aktivita 1.3.1.1: Zavádzanie technických opatrení na znižovanie tepelných strát budov a objektov

Aktivita 1.3.1.2: Využívanie biomasy pri vykurovaní obecných objektov

Aktivita 1.3.1.3: Podpora využívania alternatívnych miestnych zdrojov pre potreby obyvateľov a služby

Aktivita 1.3.1.4: Využívanie miestnych druhových energetických zdrojov

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Globálny cieľ 1: Infraštruktúra

Špecifický cieľ 1.4: Informačno-komunikačné technológie

Opatrenie 4: Efektívny informačný systém

Aktivita 1.4.1.1: Zavedenie internetu do celej obce

Aktivita 1.4.1.2: Využitie kapacít uložených káblov

Aktivita 1.4.1.3: Využívanie informačno komunikačných technológií

Aktivita 1.4.1.4: Zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ

Aktivita 1.4.1.5: Inštalácia smerových orientačných tabúl a priestorových informačných tabúl pre návštevníkov

Globálny cieľ 2: Občianska infraštruktúra

Špecifický cieľ 2.1.: Bývanie

Opatrenie 2.1.1: Bytový/domový fond a obecné stavby

Aktivita 2.1.1.1: Tvorba rozvojových zámerov bývania a obnovy bytov

Aktivita 2.1.1.2: Vypracovanie územných plánov zóny pre vytipované lokality určené na bývanie

Aktivita 2.1.1.3: Úprava obecných priestorov

Špecifický cieľ 2.2.: Školstvo

Opatrenie 2.2.1: Rozvoj školskej infraštruktúry a podpora vzdelávania

Aktivita 2.2.1.1: Rekonštrukcia ZŠ

Aktivita 2.2.1.2: Dobudovanie materiálno-technickej základne ZŠ v súlade s európskymi štandardami

Aktivita 2.2.1.3: Podpora vzniku tried s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka

Aktivita 2.2.1.4: Riešenie predškolskej výchovy detí

Aktivita 2.2.1.5: Rozvoj záujmových združení

Aktivita 2.2.1.6: Podpora vzniku Centra voľného času

Aktivita 2.2.1.7: Rozvoj mimoškolských a športových aktivít

Aktivita 2.2.1.8: Zabezpečenie možnosti využívania materiálno-technického vybavenia škôl v čase mimo vyučovacieho procesu

Aktivita 2.2.1.9: Vzdelávanie a informovanie obyvateľov

Globálny cieľ 2: Občianska infraštruktúra

Špecifický cieľ 2.3: Kultúra

Opatrenie 2.3.1: Podpora kultúry a kultúrneho využitia

Aktivita 2.3.1.1: Prestavba kultúrneho domu a úprava okolia

Aktivita 2.3.1.2: Rekonštrukcia objektu bývalej školy

Aktivita 2.3.1.3: Vytvorenie podmienok sprístupnenia kultúrno-historických pamiatok

Aktivita 2.3.1.4: Vytvorenie expozície zo Železnej cesty a histórie obce Betliar

Aktivita 2.3.1.5: Spracovanie zoznamu pamätihodností obce

Aktivita 2.3.1.6: Spracovanie komplexného informačného materiálu o historickom vývoji a tradíciách obce

Aktivita 2.3.1.7: Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike

Aktivita 2.3.1.8: Podpora a realizácia kultúrnych podujatí na prezentáciu spoločnej kultúry obyvateľov obcí Mikroregiónu Dobšiná

Globálny cieľ 2: Občianska infraštruktúra

Špecifický cieľ 2.4: Sociálna infraštruktúra

Opatrenie 2.4.1: Modernizácia a rozvoj siete sociálnych zariadení

Aktivita 2.4.1.1: Zariadenie pre občanov, ktorých zdravotný stav vyžaduje občasnú opateru

Aktivita 2.4.1.2: Zabezpečenie poradenstva v sociálnej oblasti

Aktivita 2.4.1.3: Vypracovanie projektu a realizácia „Domova dôchodcov“ v nevyužitom objekte

Aktivita 2.4.1.4: Tvorba projektov pre získavanie finančných prostriedkov z EÚ pre skvalitňovanie a poskytovanie nových služieb.

Opatrenie 2.4.2: Riešenie problematiky marginalizovaných skupín obyvateľstva

Aktivita 2.4.2.1: Rozvoj bývania marginalizovaných skupín obyvateľstva

Aktivita 2.4.2.2: Zabezpečenie poradenstva v sociálnej oblasti

Aktivita 2.4.2.3: Tvorba projektov pre získavanie finančných prostriedkov z EÚ pre skvalitňovanie a poskytovanie sociálnych služieb

Aktivita 2.4.1.4: Vypracovanie projektu pre rodiny rómskeho obyvateľstva

Aktivita 2.4.1.5: Vytvorenie komunitného centra rómskej mládeže

Aktivita 2.4.1.6: Riešenie predškolskej a školskej výchovy detí z marginalizovaných rodín

Globálny cieľ 3: Životné prostredie

Špecifický cieľ 3.1: Ochrana a rozvoj životného prostredia

Opatrenie 3.1.1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Aktivita 3.1.1.1: Likvidácia a rekultivácia starých banských diel

Aktivita 3.1.1.2: Ochrana vodných zdrojov a vytýčenie ochranných pásiem

Aktivita 3.1.1.3: Regulácia potoka

Aktivita 3.1.1.4: Zavádzanie prísnejších nariadení proti nelegálnemu vypúšťaniu domových žump

Aktivita 3.1.1.5: Úprava brehov a dna korýt potokov a odstránenie zarastených koreňových systémov v rámci protipovodňových aktivít

Aktivita 3.1.1.6: Budovanie centrálnych biokompostární a zberných dvorov

Aktivita 3.1.1.7: Aktívne protipovodňové opatrenia na rieke Slaná v kat. území obce Betliar

Opatrenie 3.1.2: Obnova poškodeného životného prostredia

Aktivita 3.1.2.1: Zvyšovanie kvality pôdy (dekontaminácia a pod.)

Aktivita 3.1.2.2: Sanácia novovzniknutých malých divokých a čiernych skládok

Opatrenie 3.1.3: Znižovanie emisií v ovzduší

Aktivita 3.1.3.1: Odizolovanie frekventovaných cestných komunikácií

Aktivita 3.1.3.2: Podpora cyklistickej dopravy

Aktivita 3.1.3.3: Podpora projektov využívajúcich alternatívne zdroje energie

Aktivita 3.1.3.4: Plynofikácia navrhovaných lokalít bývania, výroby a rekreácie

Aktivita 3.1.3.5: Podpora zavádzania technológií neznečisťujúcich ovzdušie v priemyselných prevádzkach

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Opatrenie 3.1.4: Podpora ekologickej výchovy

Aktivita 3.1.4.1: Zabezpečenie prednášok a besied zameraných na zvyšovanie environmentálneho vedomia všetkých skupín obyvateľstva, s upozornením na pozitívne dôsledky

Aktivita 3.1.4.2: Organizácia podujatí zameraných na čistenie verejných priestranstiev

Globálny cieľ 3: Životné prostredie

Špecifický cieľ 3.2: Odpadové hospodárstvo

Opatrenie 3.2.1: Rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva

Aktivita 3.2.1.1: Dôsledná separácia komunálneho odpadu obyvateľmi obce

Aktivita 3.2.1.2: Znižovanie podielu skladovanej časti odpadov

Aktivita 3.2.1.3: Vybudovanie centrálnej biokompostárne

Aktivita 3.2.1.4: Vybudovanie zberného dvora separovaného odpadu

Aktivita 3.1.1.5: Zabezpečenie pravidelnej starostlivosti o zber TKO a odvoz na skládku TKO

Aktivita 3.1.1.6: Vybudovanie dočasného priestoru pre nebezpečný odpad

Opatrenie 3.2.2: Ochrana a racionálne využívanie vôd

Aktivita 3.2.2.1: Ochrana vodných zdrojov a vytýčenie ochranných pásiem

Aktivita 3.2.2.2: Udržiavaním vodovodnej siete zabezpečovať dodávku kvalitnej pitnej vody bez strát rozvodmi vody

Aktivita 3.2.2.3: Obmedzenie používania škodlivých chemických poľnohospodárskych hnojív a ochranných postrekov

Aktivita 3.2.2.4: Zavádzanie prísnejších nariadení proti nelegálnemu vypúšťaniu domových žump

Globálny cieľ 4: Hospodárstvo a zamestnanosť

Špecifický cieľ 4.1: Malé a stredné podnikanie

Opatrenie 4.1.1: Zlepšenie prístupu k finančným zdrojom a k finančným podporným programom

Aktivita 4.1.1.1: Zabezpečenie informovanosti záujemcov o živnostenskom podnikaní a možnostiach financovania

Opatrenie 4.2.2: Výroba na báze domácich produktov

Aktivita 4.2.2.1: Podpora malých a stredných podnikov využívajúcich miestny potenciál a vytvárajúcich pracovné miesta formou nízkeho nájmu za priestory

Opatrenie 4.2.3: Podnikateľský inkubátor

Aktivita 2.2.3.1: Zvýšenie informovanosti o možnosti využívania existujúceho inkubátora v Rožňave

Globálny cieľ 4: Hospodárstvo a zamestnanosť

Špecifický cieľ 4.2: Cestovný ruch

Opatrenie 4.2.1: Podpora kapitálového vstupu do rozvojových investícií cestovného ruchu

Aktivita 4.2.1.1: Vypracovanie komplexných informácií pre potenciálnych zahraničných investorov

Opatrenie 4.2.2: Agroturistika a vidiecka turistika v spolupráci s podnikateľským sektorom

Aktivita 4.2.2.1: Využívanie existujúcich stavieb a budov a budovanie agroturistických zariadení v obci

Aktivita 4.2.2.2: Zabezpečenie propagácie vidieka – vidieckeho turizmu a agroturizmu

Aktivita 4.2.2.3: Zavádzanie prísnejších nariadení proti nelegálnemu vypúšťaniu domových žúmp

Aktivita 4.2.2.3: Vybudovanie hipoturistických trás a cestu Hubertovej jazdy s infraštruktúrou

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Opatrenie 4.2.3: Tvorba produktov cestovného ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb

Aktivita 4.2.3.1: Vytvorenie podmienok sprístupnenia kultúrno-historických pamiatok v obci

Aktivita 4.2.3.2: Výstavba rekreačného centra s infraštruktúrou

Aktivita 4.2.3.3: Využitie vodných plôch pre rekreačný cestovný ruch a rybárstvo

Aktivita 4.2.3.4: Využitie prírodného potenciálu s dôrazom na zabezpečenie jeho ochrany

Aktivita 4.2.3.5: Vytvorenie podmienok pre letnú a zimnú turistiku

Aktivita 4.2.3.6: Osveta medzi obyvateľmi obce o možnosti realizácie agroturistiky ako základnej platformy pre rozvoj turistického priemyslu v obci

Aktivita 4.2.3.7: Zvyšovanie kvality všetkých služieb

Aktivita 4.2.3.8: Zlepšenie informačného systému v obci

Aktivita 4.2.3.9: Využitie obory pre poľovný cestovný ruch

Aktivita 4.2.3.10: Vybudovanie cykloturistických a peších turistických trás

Aktivita 4.2.3.11: Vybudovanie náučného chodníka o zaujímavostiach obce Betliar

Aktivita 4.2.3.12: Vybudovanie viacúčelového športového areálu

Aktivita 4.2.3.13: Oživenie ľudových tradícií a podpora projektov na prezentáciu tradícií

Aktivita 4.2.3.14: Vytvorenie vhodných podmienok na pestovanie tradičného folklóru

Aktivita 4.2.3.15: Oživenie ľudových tradícií a podpora projektov na prezentáciu tradícií

Aktivita 4.2.3.16: Vybudovanie informačnej kancelárie a predaj suvenírov vo vstupnej budove parku Betliar

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Opatrenie 4.2.4: Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu

Aktivita 4.2.4.1: Výstavba ubytovacích a stravovacích zariadení, objektov a rekonštrukcia existujúcich objektov,

Aktivita 4.2.4.2: Rekonštrukcia rodinných domov na účely poskytovania ubytovania v súkromí

Aktivita 4.2.4.3: Vybudovanie chatovej základne na ubytovacie zariadenie vyššej kategórie

Aktivita 4.2.4.4: Vybudovanie autokempu

Opatrenie 4.2.5: Propagácia obce

Aktivita 4.2.2.3: Pravidelná aktualizácia internetovej stránky obce

Aktivita 4.2.2.3: Vydávanie propagačných materiálov o obci

Aktivita 4.2.2.3: Organizácia kultúrnych podujatí (festivaly, koncerty)

Globálny cieľ 4: Hospodárstvo a zamestnanosť

Špecifický cieľ 4.3: Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Opatrenie 4.3.1: Ekonomický rozvoj vidieka

Aktivita 4.3.1.1: Podpora vzniku spracovateľských podnikov

Aktivita 4.3.1.2: Vytvorenie podmienok pre prirodzený chov zvierat

Aktivita 4.3.1.3: Podpora projektov zakladania rodinných firiem a remeselných domov

Aktivita 4.3.1.4: Zapojenie sa do širších územných činností v rámci agropodnikania

Aktivita 4.3.1.5: Spracovávanie marketingových projektov využitia lesa pre rozvoj obce

Aktivita 4.3.1.5: Využívanie drevného odpadu ako využiteľný odpad z lesov, a tým zabezpečiť zamestnanosť pri výrobe drevnej štiepky

Aktivita 4.3.1.6: Podpora združovania podnikateľských subjektov v obci s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov

Opatrenie 4.3.2: Ochrana vidieckej krajiny

Aktivita 4.3.2.1: Podpora poľnohospodárskych výrobných postupov smerujúcich k ochrane životného prostredia a krajiny (rekultivačné projekty, projekty efektívneho hospodárenia s vodou v poľnohospodárstve a pod.)

Aktivita 4.3.2.2: Pomáhať zachovať a zveľadiť lesný fond a posilniť ekologickú stabilitu lesov

Aktivita 4.3.2.3: Zabezpečovanie obnovy lesa – výsadba lesných drevín a lesných škôlok

Aktivita 4.3.2.4: Zníženie negatívnych dopadov na životné prostredie a ochrana pred škodcami

Aktivita 4.3.2.5: Budovanie lesných ciest a odstavných parkovacích miest

Globálny cieľ 5: Spolupráca

Špecifický cieľ 5.1: Participácia stakeholderov na rozvoji obce

Opatrenie 5.1.1: Tvorba projektov zameraných na SR a EÚ

Aktivita 5.1.1.1: Zabezpečenie vyššej informovanosti verejnosti o možnostiach využitia fondov EÚ

Opatrenie 5.1.2: Zlepšenie spolupráce obyvateľov a inštitúcií

Aktivita 5.1.2.1: Zabezpečenie účasti mimovládnych organizácií a záujmových združení na jednotlivých stretnutiach zastupiteľstva a spoločné riešenie problémov v obci

Aktivita 5.1.2.2: Zmonitorovanie nevyužitých kapacít v obci a ich aktivizácia vo veciach verejných

Aktivita 5.1.2.3: Zvýšenie počtu verejných zhromaždení s prediskutovaním problémov občanov a so spoločným hľadaním možností ich riešenia

Opatrenie 5.1.3: Rozvoj medziregionálnej, cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce

Aktivita 5.1.3.1: Nadviazanie kontaktov s obcou v zahraničí za účelom výmeny skúseností a pod.

Opatrenie 5.1.4: Koordinácia činností súvisiacich s rozvojom susedných obcí, mikroregiónu a Košického samosprávneho kraja

Aktivita 5.1.4.1: Vytvorenie časového harmonogramu stretnutí zástupcov obce so zastupiteľstvami susedných obcí a ich vzájomná spolupráca

Aktivita 5.1.4.2: Zlepšenie činnosti v mikroregióne presadzovaním konkrétnych požiadaviek obce

Aktivita 5.1.4.3: Zabezpečenie pravidelného prísunu informácií z činnosti Košického samosprávneho kraja

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

V nasledujúcich tabuľkách sú bližšie špecifikované tie priority, ktoré sú kľúčovými k naplneniu celej stratégie. Ide o vybrané projekty, ktoré majú za cieľ postupne naplniť jednotlivé čiastkové aktivity, uvedené v podrobnej programovej štruktúre.

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 1.1: Technická nfraštruktúra						
Opatrenie 1.1.1 / Projekt 1.1.1.1:						
Likvidácia odpadových vôd / Dobudovanie technickej infraštruktúry v obci						
Indikátor výsledku	Vybudovaná kanalizácia a ČOV v obci	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Dĺžka kanalizácie, kapacita ČOV	0	Dĺžka vytvorenej kanalizácia a kapacita ČOV, ako aj ďalšie špecifikácie, budú uvedené v projektových dokumentáciách

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 1.2: Dopravná infraštruktúra						
Opatrenie 1.2.1 / Projekt 1.2.1.1:						
Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá / Rozvoj dopravnej infraštruktúry						
Indikátor výsledku	Zvýšená kvalita cestných a peších komunikácií	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Dĺžka zrekonštruovaných cestných komunikácií a vybudovaných chodníkov	0	Dĺžka zrekonštruovaných úsekov ciest a vybudovaných chodníkov bude uvedená v projektových dokumentáciách

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 2.1: Bývanie						
Opatrenie 2.1.1 / Projekt 2.1.1.1: Bytový/domový fond a obecné stavby / Výstavba individuálneho bytového domu s infraštruktúrou a prístupovými komunikáciami						
Indikátor výsledku	Nový bytový dom s okolím pre mladé rodiny	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Počet bytových jednotiek	0	Bude uvedené v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 2.3: Kultúra						
Opatrenie 2.3.1 / Projekt 2.3.1.1: Podpora kultúry a kultúrneho vyžitia / Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry						
Indikátor výsledku	Nové priestory pre voľnočasové aktivity, zrekonštruovaný kultúrny dom, stála expozícia Železnej a Gotickej cesty, nový denný stacionár	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Počet nových priestorov, zoznam rekonštruovaných prvkov KD, kapacita denného stacionáru	0	Špecifikácia jednotlivých projektov bude uvedená v ich projektových dokumentáciách

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 4.2: Cestovný ruch						
Opatrenie 4.2.3 / Projekt 4.2.3.1 Tvorba produktov cest. ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb / Celková koncepcia rozvoja cestovného ruchu						
Indikátor výsledku	Marketingová štúdia rozvoja CR, technická projekt. dokumentácia, nová ponuka aktivít a služieb	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Počet nových služieb	0	Ponuka nových služieb bude uvedená po dokončení marketingovej štúdie CR

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok 2015	Cieľová hodnota/Rok
Špecifický cieľ 4.2: Cestovný ruch						
Opatrenie 4.2.4 / Projekt 4.2.4.1:						
Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu / Rekonštrukcia chatovej základne s vytvorením služieb CR						
Indikátor výsledku	Rekonštruovaná chatová oblasť, nové cyklotrasy a hipoturistické trasy, nový náučný chodník	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad Betliar	Počet zrekonštruovaných chatových objektov, dĺžka cyklotrás, hipoturistických trás a náučného chodníka	0	Špecifikácia jednotlivých projektov bude uvedená v ich projektových dokumentáciách

Formulár pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	<i>Dobudovanie technickej infraštruktúry v obci</i>
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia finančná, správy obecného majetku, výstavby a rozvoja obce Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice, závod Rožňava Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	Bude uvedené v projektovej dokumentácii
Stav projektu pred realizáciou	Obec nemá vybudovanú kanalizáciu ani ČOV
Cieľ projektu	Zabezpečiť účinné čistenie odpadových vôd a napojenie domácností a iných objektov v obci na obecnú kanalizačnú sieť
Výstupy	Zvýšená kvalita odvádzania odpadových vôd a prevencia pred znečistením životného prostredia (najmä zamorenie splaškovými vodami)
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovanej kanalizácie, kapacita ČOV
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o nenávratný finančný príspevok, predraženie zákazky
Poznámky	

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Základné údaje o projektovom zámere č. 2	
Názov projektu	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia finančná, správy obecného majetku, výstavby a rozvoja obce Krajský úrad – odbor dopravy Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	Bude uvedené v projektových dokumentáciách
Stav projektu pred realizáciou	Miestne komunikácie sú v zlom technickom stave a pešie komunikácie na niektorých miestach úplne absentujú. Obec taktiež nemá vybudované cyklotrasy.
Cieľ projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií, vybudovanie nových peších komunikácií a cyklotrasy
Výstupy	Zvýšená bezpečnosť účastníkov cestnej premávky – chodci, cyklisti a motoristi
Užívatelia	Obyvatelia obce, v menšej miere návštevníci a ostatné osoby, prechádzajúci cez obec
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaných úsekov cestných komunikácií, vybudovaných peších komunikácií a cyklotrás
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o nenávratný finančný príspevok, predraženie zákaziek
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 3	
Názov projektu	Výstavba individuálneho bytového domu s infraštruktúrou a prístupovými komunikáciami
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia finančná, správy obecného majetku, výstavby a rozvoja obce Komisia sociálna, zdravotná a bytová Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	Bude uvedené v projektovej dokumentácii
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti rastú požiadavky na bývanie a v obci absentuje podobný typ bytového domu
Cieľ projektu	Vybudovanie bytového domu s okolím pre mladé rodiny
Výstupy	Zvýšená kvalita bývania obyvateľov obce
Užívatelia	Obyvatelia obce a ostatní, ktorí si zakúpia byt v novom bytovom dome
Indikátory monitoringu	Počet bytových jednotiek
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o nenávratný finančný príspevok, predraženie zákazky
Poznámky	

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Základné údaje o projektovom zámere č. 4	
Názov projektu	Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia finančná, správy obecného majetku, výstavby a rozvoja obce Komisia kultúry, vzdelávania a mládeže Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	Bude uvedené v projektových dokumentáciách
Stav projektu pred realizáciou	Obec má potenciál na vytvorenie kvalitného kultúrneho a sociálneho zázemia s potrebným vybavením
Cieľ projektu	Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity obyvateľov obce, rekonštrukcia kultúrneho domu, výstavba denného stacionáru a vytvorenie stálej expozície Železnej a Gotickej cesty
Výstupy	Zvýšená kvalita kultúrnej a sociálnej infraštruktúry, ako aj kultúrneho a spoločenského vyžitia predovšetkým obyvateľov obce
Užívatelia	Obyvatelia obce, v menšej miere návštevníci a turisti
Indikátory monitoringu	Počet nových priestorov, zoznam rekonštruovaných prvkov KD, kapacita denného stacionáru
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľov k jednotlivým projektom
Riziká	Neschválenie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, predraženie realizácie jednotlivých projektov
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 5	
Názov projektu	Celková koncepcia rozvoja cestovného ruchu
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia kultúry, vzdelávania a mládeže Zastupiteľstvo obce Obec - Vytvorené Združenia turizmu
Začatie a ukončenie projektu (od do)	-
Stav projektu pred realizáciou	Obec má veľký potenciál v oblasti rozvoja cestovného ruchu
Cieľ projektu	Vypracovanie marketingovej štúdie pre rozvoj cestovného ruchu so zapojením obyvateľov obce
Výstupy	Zmapovanie turistického potenciálu a poukázanie na perspektívy vyplývajúce pre budúci rozvoj cestovného ruchu obce Betliar. Realizácia jednotlivých ponukových aktivít prispeje k ekonomickému rozvoju obce.
Užívatelia	Turisti a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Marketingová štúdia, počet nových ponúkaných služieb a aktivít

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

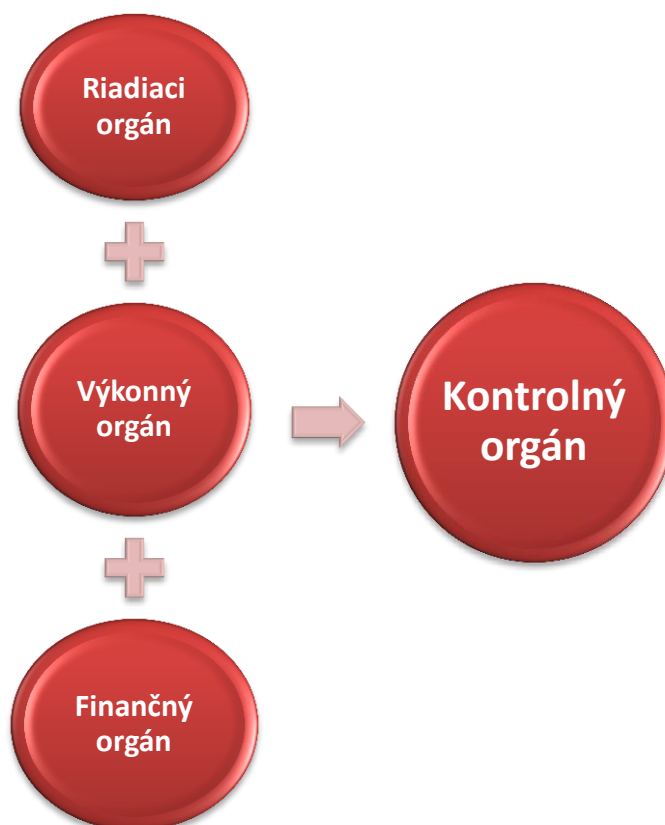
Zmluvné podmienky	-
Riziká	Neschválenie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, predraženie realizácie jednotlivých projektov
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 6	
Názov projektu	<i>Rekonštrukcia chatovej základne s vytvorením služieb CR</i>
Garant	Obec Betliar
Kontaktná osoba garanta	Ľubomír Zatroch – starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Komisia finančná, správy obecného majetku, výstavby a rozvoja obce Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	Bude uvedené v projektových dokumentáciách
Stav projektu pred realizáciou	Súčasný prevádzkovanie nepostačuje pokryť požiadavky z pohľadu kvality, počtu návštevníkov a tiež nových ponúk
Cieľ projektu	Rekonštrukcia chatovej základne vrátane služieb CR, vybudovanie novej cyklotrasy, hipoturistickej trasy a náučného chodníka
Výstupy	Zvýšená kvalita vybavenia, infraštruktúry a služieb CR
Užívatelia	Turisti a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Počet zrekonštruovaných chatových objektov, dĺžka cyklotrás, hipoturistických trás a náučného chodníka
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľov jednotlivých zákaziek
Riziká	Neschválenie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, predraženie realizácie jednotlivých projektov
Poznámky	

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie rozvojových aktivít strategického dokumentu. Ďalšou kapitolou realizačnej časti je systém monitorovania a hodnotenia, ktorý napomáha zisťovať proces napĺňania jednotlivých cieľov a rozvojových aktivít PRO Betliar na základe merateľných ukazovateľov.

Inštitucionálne a organizačné parametre definuje zákon NR SR č. 369/1990 Z. z., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Do procesu zabezpečenia realizácie jednotlivých opatrení sú zapojené štyri organizačné zložky:

Riadiacim orgánom, zodpovedným za zabezpečenie realizácie PRO, je starosta a obecné zastupiteľstvo. Riadiacim orgánom pre zabezpečenie realizácie programu je volená, resp. obcou zriadená tzv. „Rada rozvoja obce“. Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja, s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce.

Obec podľa zákona č. **539/2008**: spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu rozvoja obce, poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu, poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov a spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Výkonným orgánom sú poverení pracovníci. Jedná sa zároveň aj o externé firmy, ktoré budú vykonávať plnenie jednotlivých aktivít a rozvojových cieľov obce.

Finančným orgánom je hlavná účtovníčka obce. Dohliada na spracovanie všetkých dokumentov do účtovníctva a administratívy obce.

Kontrolný orgán je zastúpený hlavným obecným kontrolórom. Ten dohliada na vykonávanie jednotlivých aktivít na obecnej úrovni. Jeho úlohou je kontrolovať naplnenie jednotlivých opatrení a vypracovávať správu o kontrole.

Monitorovanie a hodnotenie

Program rozvoja obce je živý dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii programu, jeho strategických cieľov a opatrení, by mal byť v termíne do 6 mesiacov od schválenia programu v zastupiteľstve obce zriadený monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle stanovených ukazovateľov.

Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PRO na život obyvateľov v obci a jej celkový rozvoj. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe. K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií, ukazovateľov a metodiku monitoringu tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov a priorít. Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom, zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov. Jeho cieľom bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení, zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PRO
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení
- vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Tento proces znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné, pravdivé a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne (merateľné) ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny, uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie, vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a taktiež po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja obce:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie
- počet stretnutí pracovnej skupiny
- počet správ o implementácii PRO
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia
- počet informačných aktivít o realizácii programu
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít
- počet zrealizovaných investičných aktivít
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci
- miera zvýšenia návštevnosti obce
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života obyvateľov obce

Vzor monitorovacej správy:

Monitorovacia správa					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet mesta od do	Externé zdroje od do	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do
Cieľ 1					
Opatrenie 1.1					
A. 1.1.1					

Plán monitorovania & hodnotenia:

Plán priebežných hodnotenia PRO Betliar na programové obdobie 2015 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie		zistenie napĺňania jednotlivých cieľov
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR		téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		pri značnom odklone od stanovených cieľov a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov
		pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR

5. FINANČNÁ ČASŤ

Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 1.1 Technická infraštruktúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 1.1.1: Likvidácia odpadových vôd							
Projekt 1.1.1.1 Dobudovanie technickej infraštruktúry v obci	Cca. 2 158 000 €						
Poznámka: Možnosťami spolufinancovania projektu vybudovania kanalizácia a ČOV sú: ➤ Program rozvoja vidieka v rámci Opatrenia 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach ➤ Environmentálny fond životného prostredia ➤ IROP v rámci Prioritnej osi č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie Výška spolufinancovania obcou bude určená po vypracovaní projektovej dokumentácie.							

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 1.2 Dopravná infraštruktúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 1.2.1: Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá							
Projekt 1.2.1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	Cca. 301 000 €						
Poznámka: Možnosťami spolufinancovania jednotlivých projektov rozvoja dopravnej infraštruktúry sú: ➤ Program rozvoja vidieka v rámci Opatrenia 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (miestne komunikácie, pešie komunikácie, cyklotrasy) ➤ IROP v rámci Prioritnej osi č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch (cyklotrasy) Výška spolufinancovania jednotlivých projektov obcou bude určená po vypracovaní projektových dokumentácií.							

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 2.1 Bývanie	Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto		Spolu
							
Opatrenie 2.1.1: Bytový fond							
Projekt 2.1.1.1 Výstavba individuálneho bytového domu s infraštruktúrou a prístupovými komunikáciami	Cca. 1 535 000 €						
Poznámka: Možnosťou spolufinancovania výstavby bytového domu je: ➤ Štátny fond rozvoja bývania Slovenskej republiky Výška spolufinancovania bude určená po vypracovaní projektovej dokumentácie.							

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 2.3 Kultúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 2.3.1: Podpora kultúry a kultúrneho vyžitia							
Projekt 2.3.1.1 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry	Cca. 74 000 €						
Poznámka: Možnosťami spolufinancovania jednotlivých projektov (rekonštrukcia KD, vybudovanie denného stacionáru) sú: ➤ Program rozvoja vidieka v rámci Opatrenia 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (KD) ➤ Ministerstvo kultúry SR (KD) ➤ IROP v rámci Prioritnej osi č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám (denný stacionár) Výška spolufinancovania bude určená po vypracovaní projektových dokumentácií.							

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 4.2 Cestovný ruch	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 4.2.3: Tvorba produktov cest. ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb							
Projekt 4.2.3.1 Celková koncepcia rozvoja cestovného ruchu	Cca. 3 000 000 €						
Poznámka: Možnosťou spolufinancovania v oblasti cestovného ruchu je Program rozvoja vidieka v rámci Opatrenia 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach. Výška spolufinancovania bude určená po vypracovaní projektových dokumentácií.							

Viaczdrojové financovanie							
Špecifický cieľ 4.2 Cestovný ruch	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 4.2.4: Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu							
Projekt 4.2.4.1 Rekonštrukcia chatovej základne s dobudovaním služieb CR	Cca. 1 145 000 €						
Poznámka: Možnosťou spolufinancovania v oblasti cestovného ruchu je Program rozvoja vidieka v rámci Opatrenia 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach. Výška spolufinancovania bude určená po vypracovaní projektových dokumentácií.							

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Finančný rámec pre realizáciu PRO Betliar

Názov opatrenia	Kód a názov projektu/aktivít y	Klasifikácia stavieb/tri eda	Hlavný ukazovateľ výsledku/dosa hu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejn é zdroje celko m	Verejné zdroje		Súkrom né zdroje	Úverové zdroje	EIB príspev ok (inform atívne)	Iné zdroje
							Národ né zdroje celko m	Zdroje EÚ celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c +d	c	d	e	f	g	h
1.1.1 Likvidácia odpadových vôd	1.1.1.1: Dobudovanie technickej infraštruktúry v obci	2223 – miestne kanalizácie	Dĺžka vybudovanej kanalizácie, kapacita ČOV	Bude uvedený v projektovej dokumentácii	Cca. 2 158 000 €							
1.2.1 Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá	1.2.1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry	2112 – miestne komunikácie	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií, vybudovaných chodníkov a cyklotrasy	Bude uvedený v projektových dokumentáciách	Cca. 301 000 €							
2.1.1 Bytový/domový fond a obecné stavby	2.1.1.1 Výstavba individuálneho bytového domu s	1122 – Trojbytové a viacbytové budovy	Počet bytových jednotiek	Bude uvedený v projektovej dokumentácii	Cca. 1 535 000 €							

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

	infraštruktúrou a prístupovými komunikáciami											
2.3.1 Podpora kultúry a kultúrneho vyžitia	2.3.1.1 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry	1261 – Budovy pre kultúru a verejnú zábavu 1264 – Nemocničn é budovy a zdravotní cke zariadenia	Počet nových priestorov na voľnočasové aktivity, počet a zoznam rekonštruovan ých prvkov KD, kapacita denného stacionáru	Bude uvedený v projektových dokumentáciá ch	Cca. 74 000 €							
4.2.3 Tvorba produktov cest. ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb	4.2.3.1 Celková konceptia rozvoja cestovného ruchu	-	Marketingová štúdia, počet nových ponúkaných služieb a aktivít	Bude uvedený v projektových dokumentáciá ch	Cca. 3 000 000 €							
4.2.4 Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu	4.2.4.1 Rekonštrukcia chatovej základne s vytvorením služieb CR	1212 – Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty 2112 – Miestne komunikáci e	Počet zrekonštruova ných chatových objektov, dĺžka cyklotrás, hipoturistickýc h trás a náučného chodníka	Bude uvedený v projektových dokumentáciá ch	Cca. 1 145 000 €							

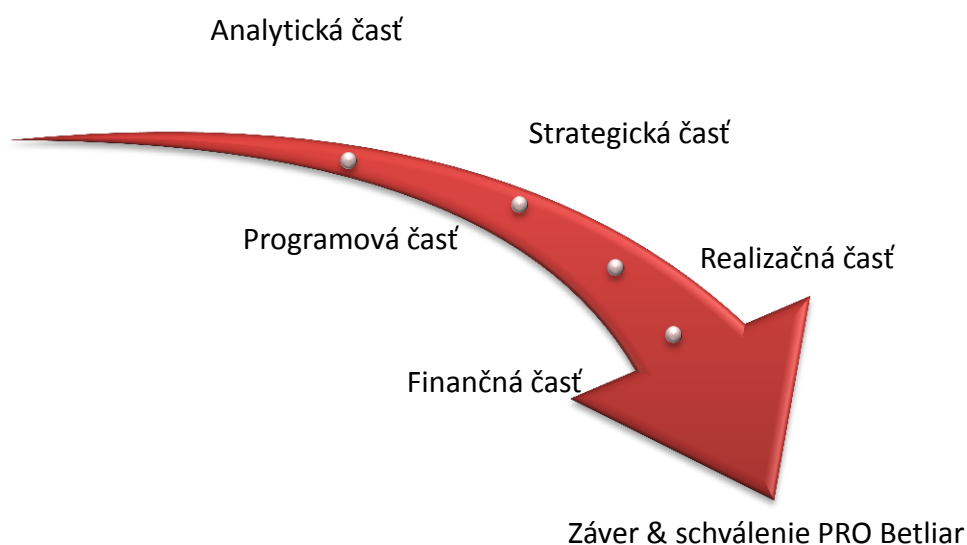
7. ZÁVER

Strategický programový dokument PRO Betliar je rozvojový dokument na úrovni obce, vyjadrujúci víziu rozvoja územia, v nadväznosti na rozvojové ciele, založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PRO je strednodobý programový dokument vypracovaný na 5 rokov, s časovým výhľadom na 15 rokov. Tento dokument bol vypracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, prioritných oblastí, jednotlivých opatrení a aktivít obce Betliar. Pri spracovaní programového dokumentu sa vychádzalo z aktuálnej metodiky, uvedenej na stránke ministerstva. Nakoľko ale metodika nie je záväzným dokumentom, štruktúra dokumentu bola prispôbena potrebám obce a jej obyvateľom.

Z hľadiska štruktúry PRO Betliar je dokument rozdelený na nasledujúce časti:

- ✓ **Analytická časť** – analýza obce v 3 kľúčových oblastiach (socioekonomickej, územno-technickej a prírodno-environmentálnej)
- ✓ **Strategická časť** – určuje hlavné ciele, priority a opatrenia potrebné pre ďalší rozvoj obce, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky, v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja územia.
- ✓ **Programová časť** – definuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce a určuje zoznam opatrení, potrebných na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce Betliar.
- ✓ **Realizačná časť** – je zameraná na popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. Táto časť obsahuje Akčný plán rozvoja obce.
- ✓ **Finančná časť** – obsahuje finančnú časť, ktorá definuje zabezpečenie jednotlivých aktivít a opatrení, zdroje financovania a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Schválený programový dokument PRO je otvorený dokument, ktorý povoľuje priebežné dopĺňanie nových opatrení a aktivít, potrebných pre dosiahnutie vyváženej úrovne rozvoja obce a udržateľného rozvoja. Tento dokument schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Programový dokument PRO definuje strategické rozvojové ciele, opatrenia a jednotlivé aktivity, ktoré po ich realizácii budú viesť k naplneniu vízie tohto dokumentu.

Schválenie PRO

Dokument	Názov: Program rozvoja obce Betliar 2015 - 2020 Štruktúra: ➤ Úvod ➤ Analytická časť ➤ Strategická časť ➤ Programová časť ➤ Realizačná časť ➤ Finančná časť ➤ Záver PRO
Spracovanie	- Riadiaci tím – starosta obce - Externá odborná spolupráca - Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou – participatívne metódy
Schválenie	- Schvaľuje obecné zastupiteľstvo

Prílohy

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Zoznam užitočných termínov:

Aktivita – podrobná činnosť, ktorá musí byť realizovaná, aby boli dosiahnuté špecifické ciele.

Cieľ – budúci stav, ktorý je potrebné naplniť. Je zameraný na elimináciu problémov a prekážok.

Faktory rozvoja – existujúce alebo budúce impulzy, ktoré je potrebné vykonať, aby zmiernili identifikované disparity.

Hodnotenie – nástroj na posúdenie a zhodnotenie efektívnosti a účinnosti uplatňovania nástrojov na dosiahnutie cieľov. Je to metóda, ktorá v spojení s monitorovaním predstavuje účinný spôsob sledovania naplnenia cieľov.

Implementácia – časť projektového cyklu, v ktorom sa program/projekt realizuje do praxe.

Merateľný ukazovateľ – veličina, ktorá pomáha pri stanovovaní ďalšej stratégie a predstavuje nástroj na meranie dosiahnutia cieľa, mobilizácie zdrojov a dosiahnutie výsledkov.

Merateľný ukazovateľ výstupu - vyjadruje okamžitý efekt aktivity sledovaný na úrovni aktivít v akčnom pláne.

Monitorovanie - pravidelná činnosť, ktorá sa zaoberá systematickým zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií o sledovaných projektoch a prezentáciou výsledkov ich monitorovania pre potreby vykonávania a hodnotenia riadených procesov na projektovej a programovej úrovni. Monitorovanie je potrebné vykonávať v pravidelných intervaloch v závislosti na požiadavkách, ktoré vyplývajú z jednotlivých projektových zámerov.

NUTS – štatistická jednotka, ktorá predstavuje základ pre vymedzenie potrieb plánovania jednotlivých regiónov.

Partnerstvo – vzťah dvoch alebo viacerých subjektov, ktorí spoločným postupom naplňajú určitý cieľ, pričom nejde o vzťah nadriadenosti a podriadenosti.

Program – koncepčný dokument, ktorý je spracovaný za dosiahnutím určitého cieľa s rešpektovaním potrieb súčasných a budúcich generácií s dôrazom na udržateľný rozvoj.

Programové obdobie – obdobie, na ktoré sa program spracováva. Programové obdobie môže znamenať aj horizont, na ktorý je vypísaný operačný program.

Projekt – nástroj na plnenie programu, prostredníctvom ktorého sa riešia identifikované problémy a dosahujú stanovené ciele.

Regionálny rozvoj – súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, udržateľnému hospodárskemu, sociálnemu a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi regiónmi v Slovenskej republike.

Samospráva – samostatné riadenie vlastných záležitostí v obciach, mestách a regiónoch prostredníctvom volených zástupcov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Stratégia – systém usporiadaných zámerov a predpokladov vytvorených za účelom zabezpečenia rozvoja územia a zvýšenia blahobytu lokálneho obyvateľstva.

SWOT analýza – nástroj strategického plánovania, v rámci ktorého sa hodnotia silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v danom projekte. Vyjadruje súčasný stav, v ktorom sa riešená homogénna jednotka nachádza a zároveň predstavuje ucelený obraz o ďalších možnostiach rozvoja.

Benchmarking – nástroj na porovnávanie jednotlivých aspektov v konkurenčnej homogénnej jednotke.

Vízia – želaný stav, v ktorom sa bude mesto alebo obec v budúcnosti nachádzať. Stanovuje sa na obdobie 4 – 7 rokov, s výhľadom na 15 rokov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Akčný plán

Priorita 1.1: Technická infraštruktúra				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 1.1.1: Likvidácia odpadových vôd				
Projekt 1.1.1.1 Dobudovanie technickej infraštruktúry v obci <u>Popis projektu:</u> Zabezpečiť účinné čistenie odpadových vôd a napojenie domácností a iných objektov v obci na obecnú kanalizačnú sieť	Bude uvedený v projektovej dokumentácii	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 2 158 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektovej dokumentácii	Dĺžka vybudovanej kanalizácie, kapacita ČOV

Priorita 1.2: Dopravná infraštruktúra				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 1.2.1: Dopravná obslužnosť a verejné priestranstvá				
Projekt 1.2.1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry <u>Popis projektu:</u> Rekonštrukcia miestnych komunikácií, vybudovanie nových peších komunikácií a cyklotrasy	Bude uvedený v projektových dokumentáciách	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 301 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektových dokumentáciách	Dĺžka zrekonštruovaných úsekov cestných komunikácií, vybudovaných peších komunikácií a cyklotrás

Priorita 2.1: Bývanie				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 2.1.1: Bytový fond				
Projekt 2.1.1.1 Výstavba individuálneho bytového domu s infraštruktúrou a prístupovými komunikáciami <u>Popis projektu:</u> Vybudovanie bytového domu s okolím pre mladé rodiny	Bude uvedený v projektovej dokumentácii	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 1 535 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektovej dokumentácii	Počet bytových jednotiek

PROGRAM ROZVOJA OBCE BETLIAR 2015 - 2020

Priorita 2.3: Kultúra				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 2.3.1: Podpora kultúry a kultúrneho vyžitia				
Projekt 2.3.1.1 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry <u>Popis projektu:</u> Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity obyvateľov obce, rekonštrukcia kultúrneho domu s vytvorením stálej expozície Železnej a Gotickej cesty, výstavba denného stacionáru.	Bude uvedený v projektových dokumentáciách	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 74 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektových dokumentáciách	Počet nových priestorov, zoznam rekonštruovaných prvkov KD, kapacita denného stacionáru

Priorita 4.2: Cestovný ruch				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 4.2.3: Tvorba produktov cest. ruchu a zvyšovanie kvality ponúkaných služieb				
Projekt 4.2.3.1 Celková koncepcia rozvoja cestovného ruchu <u>Popis projektu:</u> Vypracovanie marketingovej štúdie pre rozvoj cestovného ruchu so zapojením obyvateľov obce	Bude uvedený v projektovej dokumentácii	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 3 000 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektovej dokumentácii	Marketingová štúdia, počet nových ponúkaných služieb a aktivít

Priorita 4.2: Cestovný ruch				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Opatrenie 4.2.4: Podpora projektov v rámci rozvoja cestovného ruchu				
Projekt 4.2.4.1 Rekonštrukcia chatovej základne s dobudovaním služieb CR <u>Popis projektu:</u> Rekonštrukcia chatovej základne vrátane služieb CR, vybudovanie novej cyklotrasy, hipoturistickej trasy a náučného chodníka	Bude uvedený v projektových dokumentáciách	Obec Betliar	<u>Predpokladané náklady:</u> Cca. 1 145 000 € <u>Zdroje financovania:</u> Budú uvedené v projektových dokumentáciách	Počet zrekonštruovaných chatových objektov, dĺžka cyklotrás, hipoturistických trás a náučného chodníka